II

(Atti mhux leġiżlattivi)

REGOLAMENTI

REGOLAMENT TA' IMPLIMENTAZZJONI TAL-KUMMISSJONI (UE) 2020/639

tat-12 ta' Mejju 2020

li jemenda r-Regolament ta' Implimentazzjoni (UE) 2019/947 fir-rigward ta' xenarji standard għal operazzjonijiet eżegwiti fil-linja viżwali tal-vista jew lil hinn minnha

(Test b'rilevanza għaż-ŻEE)

IL-KUMMISSJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidrat it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea,

Wara li kkunsidrat ir-Regolament (UE) 2018/1139 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-4 ta' Lulju 2018 dwar regoli komuni fil-qasam tal-avjazzjoni ċivili u li jistabbilixxi Aġenzija tas-Sikurezza tal-Avjazzjoni tal-Unjoni Ewropea, u li jemenda r-Regolamenti (KE) Nru 2111/2005, (KE) Nru 1008/2008, (UE) Nru 996/2010, (UE) Nru 376/2014 u d-Direttivi 2014/30/UE u 2014/53/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, u li jħassar ir-Regolamenti (KE) Nru 216/2008 u (KE) Nru 552/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u r-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 3922/91 ([1]), u b'mod partikolari l-Artikolu 57 tiegħu,

Billi:

(1) Skont ir-Regolament ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni (UE) 2019/947 ([2]), sistema ta' inġenji tal-ajru mingħajr bdot abbord ("UAS") trid tikkonforma mal-limitazzjonijiet operattivi stabbiliti fl-awtorizzazzjonijiet operattivi jew f'xenarju standard, stabbiliti b'dak ir-Regolament.

(2) Abbażi tal-esperjenza tal-Istati Membri, l-Aġenzija tas-Sikurezza tal-Avjazzjoni tal-Unjoni Ewropea (EASA) żviluppat żewġ xenarji standard għall-operazzjonijiet.

(3) Ix-xenarju standard 1 ("STS-01") ikopri operazzjonijiet eżegwiti fil-linja viżwali tal-vista ("VLOS"), f'għoli massimu ta' 120 m fuq żona tal-art ikkontrollata f'ambjent popolat bl-użu ta' UAS tal-klassi CE C5.

(4) Ix-xenarju standard 2 ("STS-02") ikopri operazzjonijiet li jistgħu jitwettqu lil hinn mil-linja viżwali tal-vista ("BVLOS"), bl-inġenji tal-ajru mingħajr bdot abbord f'distanza ta' mhux aktar minn 2 km mill-bdot mill-bogħod bil-preżenza ta' osservaturi tal-ispazju tal-ajru, f'għoli massimu ta' 120 m fuq żona tal-art ikkontrollata f'ambjent skarsament popolat, u bl-użu ta' UAS tal-klassi CE C6.

(5) Għalhekk, jenħtieġ li r-Regolament ta' Implimentazzjoni (UE) 2019/947 jiġi emendat biex jinkludi dawk ix-xenarji standard.

(6) Meta l-probabbiltà li jiltaqgħu ma' inġenji tal-ajru bi bdot abbord ma tkunx baxxa, l-Istati Membri jistgħu jistabbilixxu żoni ġeografiċi f'tali żoni biex jipprevjenu lill-operaturi tal-UAS milli jwettqu operazzjonijiet f'xenarji standard.

(7) Jenħtieġ li jiġi introdott ir-rekwiżit ta' marka globali minima li tiċċertifika li l-bdoti mill-bogħod ikunu lestew b'suċċess l-eżami tal-għarfien teoretiku.

([1]) ĠU L 212, 22.8.2018, p. 1.

([2]) Ir-Regolament ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni (UE) 2019/947 tal-24 ta' Mejju 2019 dwar ir-regoli u l-proċeduri għall-operazzjoni ta' inġenji tal-ajru mingħajr bdot abbord (ĠU L 152, 11.6.2019, p. 45).

(8) Biex titjieb il-viżibbiltà tal-inġenji tal-ajru mingħajr bdot abbord li jittajru billejl, u b'mod partikolari, biex persuna fuq l-art tkun tista' tiddistingwi faċilment l-inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord minn inġenju tal-ajru bi bdot abbord, fuq l-inġenji tal-ajru mingħajr bdot abbord jenħtieġ li jiġi attivat dawl aħdar li jteptep.

(9) Jenħtieġ li jkunu applikabbli regoli definiti tajjeb għat-taħriġ u l-valutazzjoni tal-ħiliet prattiċi ta' bdoti mill-bogħod li joperaw f'xenarju standard. Jenħtieġ li t-taħriġ u l-valutazzjoni jiġu pprovduti minn entità rikonoxxuta mill-awtorità kompetenti jew minn operatur tal-UAS f'konformità mar-rekwiżiti stabbiliti f'dan ir-Regolament.

(10) F'każ ta' operazzjonijiet transfruntiera jew ta' operazzjonijiet barra mill-Istat Membru tar-reġistrazzjoni minn detentur ta' ċertifikat ta' operatur ta' UAS ħafifa (LUC), jenħtieġ li l-Istat Membru ta' operazzjoni jirċievi informazzjoni dwar il-post jew il-postijiet tal-operazzjoni prevista.

(11) L-EASA ħejjiet abbozz ta' regoli ta' implimentazzjoni u ppreżentathom mal-Opinjoni Nru 05/2019 ([3]) skont il-punti (b) u (c) tal-Artikolu 75(2) u l-Artikolu 76(1) tar-Regolament (UE) 2018/1139.

(12) Il-miżuri previsti f'dan ir-Regolament huma skont l-opinjoni tal-kumitat stabbilit f'konformità mal-Artikolu 127 tar-Regolament (UE) 2018/1139.

ADOTTAT DAN IR-REGOLAMENT:

Artikolu 1

Emendi għar-Regolament ta' Implimentazzjoni (UE) 2019/947

Ir-Regolament ta' Implimentazzjoni (UE) 2019/947 huwa emendat kif ġej:

(1) Fl-Artikolu 2 jiżdiedu l-punti (24) sa (34) li ġejjin:

"(24) "osservatur tal-inġenji tal-ajru mingħajr bdot abbord" tfisser persuna, li tkun pożizzjonata ħdejn il-bdot mill-bogħod, li, b'osservazzjoni viżwali bla għajnuna tal-inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord, jassisti lill-bdot mill-bogħod biex iżomm l-inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord fil-VLOS u jwettaq it-titjira b'mod sikur;

(25) "osservatur tal-ispazju tal-ajru" tfisser persuna li tassisti lill-bdot mill-bogħod billi twettaq sorveljanza viżwali bla għajnuna tal-ispazju tal-ajru li fih l-inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord ikun qed jopera għal kwalunkwe periklu potenzjali fl-ajru;

(26) "unità tal-kmand" ("CU") tfisser it-tagħmir jew is-sistema ta' tagħmir biex inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord jiġi kkontrollat mill-bogħod kif definit fil-punt 32 tal-Artikolu 3 tar-Regolament (UE) 2018/1139 li jappoġġa l-kontroll jew il-monitoraġġ tal-inġenji tal-ajru mingħajr bdot abbord waqt kull fażi tat-titjira, għajr l-infrastrutturi li jappoġġaw is-servizz ta' kollegament ta' kmand u kontroll (C2);

(27) "servizz ta' kollegament C2" tfisser servizz ta' komunikazzjoni pprovdut minn parti terza, li jipprovdi kmand u kontroll bejn l-inġenji tal-ajru mingħajr bdot abbord u l-unità tal-kmand (CU);

(28) "ġeografija tat-titjira" tfisser il-volum(i) tal-ispazju tal-ajru definit(i) b'mod spazjali u temporali li fih l-operatur tal-UAS jippjana li jwettaq l-operazzjoni skont il-proċeduri normali deskritti fil-punt (6)(c) tal-Appendiċi 5 tal-Anness;

(29) "żona ġeografika tat-titjira" tfisser il-projezzjoni tal-ġeografija tat-titjira fuq is-superfiċe tal-art;

(30) "volum ta' kontinġenza" tfisser il-volum tal-ispazju tal-ajru barra mill-ġeografija tat-titjira, meta jiġu applikati l-proċeduri ta' kontinġenza deskritti fil-punt (6)(d) tal-Appendiċi 5 tal-Anness;

(31) "żona ta' kontinġenza" tfisser il-projezzjoni tal-volum ta' kontinġenza fuq is-superfiċe tad-dinja;

(32) "volum operattiv" hija l-kombinazzjoni tal-ġeografija tat-titjira u l-volum ta' kontinġenza;

(33) "buffer tar-riskju fuq l-art" hija ż-żona fuq is-superfiċe tal-art ta' madwar il-volum operattiv, u hija speċifikata sabiex jiġu mminimizzati r-riskji għal partijiet terzi fuq is-superfiċe fil-każ li l-inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord joħroġ mill-volum operattiv.

([3]) https://www.easa.europa.eu/document-library/opinions

(34) "billejl" tfisser is-sigħat bejn tmiem l-għabex ċivili ta' filgħaxija u l-bidu tas-sebħ ċivili ta' filgħodu kif definit fir-Regolament ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni (UE) Nru 923/2012. (*)

(*) Ir-Regolament ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni (UE) Nru 923/2012 tas-26 ta' Settembru 2012 li jistabbilixxi regoli komuni tal-ajru u dispożizzjonijiet operattivi dwar is-servizzi u l-proċeduri fin-navigazzjoni bl-ajru u li jemenda r-Regolament ta' Implimentazzjoni (UE) Nru 1035/2011 u r-Regolamenti (KE) Nru 1265/2007, (KE) Nru 1794/2006, (KE) Nru 730/2006, (KE) Nru 1033/2006 u (UE) Nru 255/2010 (ĠU L 281, 13.10.2012, p. 1)."

(2) il-paragrafu 5 tal-Artikolu 5 huwa sostitwit b'dan li ġej:

"5. Meta l-operatur tal-UAS jippreżenta dikjarazzjoni lill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru tar-reġistrazzjoni skont il-punt UAS.SPEC.020 kif stabbilit fil-Parti B tal-Anness għal operazzjoni li tikkonforma ma' xenarju standard kif stabbilit fl-Appendiċi 1 ta' dak l-Anness, l-operatur tal-UAS ma għandux ikun meħtieġ jikseb awtorizzazzjoni operattiva skont il-paragrafi 1 sa 4 ta' dan l-Artikolu u għandha tapplika l-proċedura stabbilita fil-paragrafu 5 tal-Artikolu 12. L-operatur tal-UAS għandu juża d-dikjarazzjoni msemmija fl-Appendiċi 2 ta' dak l-Anness.";

(3) fl-Artikolu 13 jiżdied paragrafu 4 ġdid:

"4. Meta operatur ta' UAS li jkollu LUC bi privileġġi skont il-punt UAS.LU.060 tal-Anness ikollu l-intenzjoni li jwettaq operazzjoni fil-"kategorija speċifika" li ssir parzjalment jew kollha kemm hi fl-ispazju tal-ajru ta' Stat Membru ieħor għajr l-Istat Membru tar-reġistrazzjoni, l-operatur tal-UAS għandu jipprovdi lill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru tal-operazzjoni prevista bl-informazzjoni li ġejja:

(a) kopja tat-termini tal-approvazzjoni riċevut f'konformità mal-punt UAS.LUC.050 tal-Anness; u

(b) il-post jew il-postijiet tal-operazzjoni prevista f'konformità mal-paragrafu 1(b) ta' dan l-Artikolu.";

(4) fl-Artikolu 14, jiżdied il-paragrafu 9 li ġej:

"9. Minbarra d-data definita fil-punt (2), l-Istati Membri jistgħu jiġbru informazzjoni addizzjonali dwar l-identità mingħand l-operaturi ta' UAS.";

(5) fl-Artikolu 15, il-punt (a) tal-paragrafu 1 huwa sostitwit b'dan li ġej:

"(a) jipprojbixxu ċerti operazzjonijiet jew l-operazzjonijiet kollha tal-UAS, jitolbu kundizzjonijiet partikolari għal ċerti operazzjonijiet jew għall-operazzjonijiet kollha tal-UAS jew jesiġu awtorizzazzjoni tat-titjira minn qabel għal ċerti operazzjonijiet jew għall-operazzjonijiet kollha tal-UAS;";

(6) l-Artikolu 22 huwa sostitwit b'dan li ġej:

"Artikolu 22

Mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 20, l-użu ta' UAS fil-kategorija "miftuħa" li ma jikkonformawx mar-rekwiżiti tal-Partijiet 1 sa 5 tal-Anness tar-Regolament Delegat tal-Kummissjoni (UE) 2019/945 (*) għandu jkun permess għal perjodu tranżitorju ta' sentejn li jibda jiddekorri sena wara d-data tad-dħul fis-seħħ ta' dan ir-Regolament, soġġett għall-kundizzjonijiet li ġejjin:

(a) inġenji tal-ajru mingħajr bdot abbord b'massa waqt il-qtugħ ta' inqas minn 500 g jiġu operati skont ir-rekwiżiti operazzjonali stabbiliti fil-punt UAS.OPEN.020(1) tal-Parti A tal-Anness minn bdot mill-bogħod b'livell ta' kompetenza definit mill-Istat Membru kkonċernat;

(b) inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord b'massa waqt il-qtugħ ta' inqas minn 2 kg jiġi operat billi tinżamm distanza orizzontali minima ta' 50 metru min-nies u l-bdoti mill-bogħod għandu jkollhom livell ta' kompetenza tal-anqas ekwivalenti għal dak stabbilit fil-punt UAS.OPEN.030(2) tal-Parti A tal-Anness;

(c) inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord b'massa waqt il-qtugħ ta' inqas minn 25 kg jiġi operat skont ir-rekwiżiti operazzjonali stabbiliti fil-punt UAS.OPEN.040(1) u (2) u l-bdoti mill-bogħod għandu jkollhom livell ta' kompetenza tal-anqas ekwivalenti għal dak stabbilit fil-punt UAS.OPEN.020(4)(b) tal-Parti A tal-Anness.

(*) Ir-Regolament Delegat tal-Kummissjoni (UE) 2019/945 tat-12 ta' Marzu 2019 dwar sistemi ta' inġenji tal-ajru mingħajr bdot abbord u dwar operaturi ta' sistemi tal-ajru mingħajr bdot abbord minn pajjiżi terzi (ĠU L 152, 11.6.2019, p. 1)";

(7) l-Artikolu 23 huwa sostitwit b'dan li ġej:

"Artikolu 23

1. Dan ir-Regolament għandu jidħol fis-seħħ fl-għoxrin jum wara dak tal-pubblikazzjoni tiegħu f'*Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*.

Għandu japplika mill-1 ta' Lulju 2020.

2. Il-paragrafu 5 tal-Artikolu 5 u l-punt (1)(l) tal-punt UAS.SPEC.050 għandu japplika mit-2 ta' Diċembru 2021;

3. Il-punt 2(g) tal-punt UAS.OPEN.060 għandu japplika mill-1 ta' Lulju 2022.

4. Mingħajr preġudizzju għall-paragrafu 1 tal-Artikolu 21, sat-2 ta' Diċembru 2021, l-Istati Membri jistgħu jaċċettaw dikjarazzjonijiet magħmula minn operaturi ta' UAS f'konformità mal-paragrafu 5 tal-Artikolu 5, abbażi ta' xenarji standard nazzjonali jew ekwivalenti, jekk dawk ix-xenarji nazzjonali jissodisfaw ir-rekwiżiti tal-punt UAS.SPEC.020 tal-Anness.

Dawn id-dikjarazzjonijiet ma għandhomx jibqgħu validi mit-2 ta' Diċembru 2023.

5. Il-Paragrafu 3 tal-Artikolu 15 għandu japplika mill-1 ta' Lulju 2021.";

(8) l-Anness huwa sostitwit bl-Anness ta' dan ir-Regolament.

Artikolu 2

Dħul fis-seħħ u applikazzjoni

Dan ir-Regolament għandu jidħol fis-seħħ fl-għoxrin jum wara dak tal-pubblikazzjoni tiegħu f'*Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*.

Dan ir-Regolament għandu jorbot fl-intier tiegħu u japplika direttament fl-Istati Membri kollha.

Magħmul fi Brussell, it-12 ta' Mejju 2020.

Għall-Kummissjoni
Il-President
Ursula VON DER LEYEN

ANNESS

OPERAZZJONIJIET TAL-UAS FIL-KATEGORIJA "MIFTUĦA" U F'DIK "SPEĊIFIKA"

PARTI A

OPERAZZJONIJIET TAL-UAS FIL-KATEGORIJA "MIFTUĦA"

UAS.OPEN.010 Dispożizzjonijiet ġenerali

(1) Il-kategorija ta' operazzjonijiet tal-UAS "miftuħa" hija maqsuma fi tliet sottokategoriji A1, A2 u A3, abbażi tal-limitazzjonijiet operattivi, tar-rekwiżiti għall-bdot mill-bogħod u tar-rekwiżiti tekniċi għall-UAS.

(2) Meta l-operazzjoni tal-UAS tinvolvi t-tajran tal-inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord li jibda minn elevazzjoni naturali fuq it-terren jew fuq terren b'elevazzjonijiet naturali, l-inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord għandu jinżamm f'medda ta' 120 metru mill-eqreb punt tas-superfiċe tal-art. Il-kejl tad-distanzi għandu jiġi adattat skont il-karatteristiċi ġeografiċi tat-terren, bħal pereżempju pjanuri, għoljiet, muntanji.

(3) Meta inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord jittajjar f'distanza orizzontali ta' 50 metru minn ostakolu artifiċjali itwal minn 105 metri, fuq talba tal-entità responsabbli għall-ostaklu l-għoli massimu tal-operazzjoni tal-UAS jista' jiżdied sa 15-il metru 'l fuq mill-għoli tal-ostaklu.

(4) Permezz ta' deroga mill-punt (2), gliders mingħajr bdot abbord b'MTOM, inkluża t-tagħbija utli, ta' inqas minn 10 kg, jistgħu jittajru f'distanza ta' aktar minn 120 metru mill-eqreb punt tas-superfiċe tal-art, dment li l-glider mingħajr bdot abbord fl-ebda ħin ma jittajjar f'għoli ta' aktar minn 120 metru 'l fuq mill-bdot mill-bogħod.

UAS.OPEN.020 Operazzjonijiet tal-UAS fis-sottokategorija A1

Operazzjonijiet tal-UAS fis-sottokategorija A1 għandhom jissodisfaw il-kundizzjonijiet kollha li ġejjin:

(1) fil-każ ta' inġenji tal-ajru mingħajr bdot abbord imsemmija fil-punt (5)(d), għandhom isiru b'tali mod li l-bdot mill-bogħod tal-inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord ma jtajjarx l-inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord fuq ġemgħat ta' nies u raġonevolment jistenna li t-titjira ma tgħaddix minn fuq persuni mhux involuti. Fil-każ li aċċidentalment it-titjira tgħaddi minn fuq persuni li mhumiex involuti, il-bdot mill-bogħod għandu jnaqqas kemm jista' jkun il-ħin li matulu l-inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord itir fuq dawk il-persuni;

(2) fil-każ ta' inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord imsemmi fil-punti (5)(a), (5)(b) u (5)(c), għandhom isiru b'tali mod li l-bdot mill-bogħod jista' jtajjar l-inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord fuq persuni mhux involuti iżda qatt ma għandu jtajru fuq ġemgħat ta' nies;

(3) permezz ta' deroga mill-punt (d) tal-paragrafu 1 tal-Artikolu 4, għandhom isiru meta l-modalità ta' insegwiment tkun attiva, sa distanza ta' 50 metru mill-bdot mill-bogħod;

(4) jitwettqu minn bdot mill-bogħod li:

(a) huwa familjari mal-istruzzjonijiet tal-manifattur ipprovduti mill-manifattur tal-UAS.

(b) fil-każ ta' inġenji tal-ajru mingħajr bdot abbord tal-klassi C1, kif definit fil-Parti 2 tal-Anness tar-Regolament Delegat (UE) 2019/945, ikun temm kors ta' taħriġ online u wara dan ikun għadda minn eżami tal-għarfien teoretiku online ipprovdut mill-awtorità kompetenti jew minn entità maħtura mill-awtorità kompetenti ta' Istat Membru u ġab tal-inqas 75 % mill-marki totali. L-eżami għandu jkun fih 40 mistoqsija b'għażla multipla mqassma kif xieraq bejn it-temi li ġejjin:

i. is-sikurezza tal-avjazzjoni;

ii. ir-restrizzjonijiet tal-ispazju tal-ajru;

iii. ir-regolamenti dwar l-avjazzjoni;

iv. il-limitazzjonijiet tal-prestazzjoni tal-bniedem;

v. il-proċeduri operattivi;

vi. għarfien ġenerali dwar il-UAS;

vii. il-privatezza u l-protezzjoni tad-*data*;

viii. l-assigurazzjoni;

ix. is-sigurtà.

(5) isiru b'inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord:

(a) b'MTOM, inkluża t-tagħbija utli, ta' inqas minn 250 g u b'veloċità operattiva massima ta' inqas minn 19 m/s, fil-każ ta' UAS mibnija privatament; jew

(b) li jissodisfa r-rekwiżiti definiti fil-punt (a) tal-Artikolu 20;

(c) li jkun immarkat bħala tal-klassi C0 u jkun konformi mar-rekwiżiti ta' dik il-klassi, kif definit fil-Parti 1 tal-Anness tar-Regolament Delegat (UE) 2019/945; jew

(d) jiġi mmarkat bħala klassi C1 u jikkonforma mar-rekwiżiti ta' dik il-klassi, kif definit fil-Parti 2 tal-Anness tar-Regolament Delegat (UE) 2019/945 u jitħaddem b'sistema ta' identifikazzjoni diretta mill-bogħod attiva u aġġornata u b'funzjoni ta' ġeokonsapevolezza.

UAS.OPEN.030 Operazzjonijiet tal-UAS fis-sottokategorija A2

Operazzjonijiet tal-UAS fis-sottokategorija A2 għandhom jissodisfaw il-kundizzjonijiet kollha li ġejjin:

(1) jitwettqu b'tali mod li l-inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord ma jtirx fuq persuni mhux involuti u l-operazzjonijiet tal-UAS isiru f'distanza orizzontali sikura ta' mill-inqas 30 metru minnhom; il-bdot mill-bogħod jista' jnaqqas id-distanza orizzontali tas-sikurezza sa minimu ta' 5 metri minn persuni mhux involuti meta jopera inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord b'funzjoni attiva ta' modalità b'veloċità baxxa u wara evalwazzjoni tas-sitwazzjoni rigward:

(a) il-kundizzjonijiet tat-temp,

(b) il-prestazzjoni tal-inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord,

(c) is-segregazzjoni taż-żona li fuqha se tgħaddi t-titjira.

(2) isiru minn bdot mill-bogħod li huwa familjari mal-istruzzjonijiet tal-manifattur ipprovduti mill-manifattur tal-UAS u li għandu ċertifikat ta' kompetenza ta' bdot mill-bogħod maħruġ mill-awtorità kompetenti jew minn entità maħtura mill-awtorità kompetenti ta' Stat Membru. Dan iċ-ċertifikat għandu jinkiseb wara li jkun issodisfa l-kundizzjonijiet kollha li ġejjin u fl-ordni indikat:

(a) temm kors ta' taħriġ online u għadda mill-eżami tal-għarfien teoretiku online kif imsemmi fil-punt (4)(b) tal-punt UAS.OPEN.020;

(b) temm taħriġ ta' awtoprattika fil-kundizzjonijiet operattivi tas-sottokategorija A3 stabbiliti fil-punti (1) u (2) tal-punt UAS.OPEN.040;

(c) iddikjara li temm it-taħriġ ta' awtoprattika definit fil-punt (b) u għadda minn eżami addizzjonali tal-għarfien teoretiku pprovdut mill-awtorità kompetenti jew f'entità maħtura mill-awtorità kompetenti ta' Stat Membru u ġab tal-inqas 75 % mill-marki totali. L-eżami għandu jkun fih tal-anqas 30 mistoqsija b'għażliet multipli bil-għan li jiġi vvalutat l-għarfien tal-bdot mill-bogħod dwar il-mitigazzjonijiet tekniċi u operattivi tar-riskju fuq l-art, imqassma kif xieraq bejn it-temi li ġejjin:

(i) il-meteoroloġija;

(ii) il-prestazzjoni tat-tajran tal-UAS;

(iii) il-mitigazzjonijiet tekniċi u operattivi tar-riskju fuq l-art.

(3) isiru b'inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord li huwa mmarkat bħala tal-klassi C2 u li jissodisfa r-rekwiżiti ta' dik il-klassi, kif definit fil-Parti 3 tal-Anness tar-Regolament Delegat (UE) 2019/945, u huwa operat b'sistema ta' identifikazzjoni diretta mill-bogħod attiva u aġġornata u b'funzjoni ta' ġeokonsapevolezza.

UAS.OPEN.040 Operazzjonijiet tal-UAS fis-sottokategorija A3

Operazzjonijiet tal-UAS fis-sottokategorija A3 għandhom jissodisfaw il-kundizzjonijiet kollha li ġejjin:

(1) isiru f'żona fejn il-bdot mill-bogħod raġonevolment jistenna li l-ebda persuna mhux involuta mhi se titqiegħed f'periklu fil-medda fejn l-inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord se jittajjar tul il-ħin kollu tal-operazzjoni tal-UAS;

(2) isiru f'distanza sikura orizzontali ta' mill-inqas 150 metru minn żoni residenzjali, kummerċjali, industrijali jew ta' rikreazzjoni;

(3) isiru minn bdot mill-bogħod li jkun familjari mal-istruzzjonijiet tal-manifattur ipprovduti mill-manifattur tal-UAS u li jkun temm kors ta' taħriġ online u għadda minn eżami tal-għarfien teoretiku online kif definit fil-punt (4)(b) tal-punt UAS.OPEN.020;

(4) isiru b'inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord:

(a) b'MTOM, inkluża t-tagħbija utli, ta' inqas minn 25 kg, fil-każ ta' UAS mibnija privatament, jew

(b) li jissodisfa r-rekwiżiti definiti fil-punt (b) tal-Artikolu 20;

(c) jiġi mmarkat bħala klassi C2 u jikkonforma mar-rekwiżiti ta' dik il-klassi, kif definit fil-Parti 3 tal-Anness tar-Regolament Delegat (UE) 2019/945 u jitħaddem b'sistema ta' identifikazzjoni diretta mill-bogħod attiva u aġġornata u b'funzjoni ta' ġeokonsapevolezza jew;

(d) jiġi mmarkat bħala klassi C3 u jikkonforma mar-rekwiżiti ta' dik il-klassi, kif definit fil-Parti 4 tal-Anness tar-Regolament Delegat (UE) 2019/945 u jitħaddem b'sistema ta' identifikazzjoni diretta mill-bogħod attiva u aġġornata u b'funzjoni ta' ġeokonsapevolezza; jew

(e) li huwa mmarkat bħala tal-klassi C4 u jissodisfa r-rekwiżiti ta' dik il-klassi, kif definit fil-Parti 5 tal-Anness tar-Regolament Delegat (UE) 2019/945.

UAS.OPEN.050 Responsabbiltajiet tal-operatur tal-UAS

L-operatur tal-UAS għandu jissodisfa l-kundizzjonijiet kollha li ġejjin:

(1) jiżviluppa proċeduri operattivi adattati għat-tip ta' operazzjoni u għar-riskju involut;

(2) jiżgura li l-operazzjonijiet kollha effettivament jużaw u jsostnu l-użu effiċjenti tal-ispettru tar-radju sabiex jiġu evitati interferenzi li jagħmlu ħsara;

(3) jaħtar bdot mill-bogħod għal kull titjira;

(4) jiżgura li l-bdoti mill-bogħod u kull persunal ieħor li jwettaq kompitu b'appoġġ għall-operazzjonijiet huma familjari mal-istruzzjonijiet tal-manifattur ipprovduti mill-manifattur tal-UAS, u:

(a) ikollhom kompetenza xierqa fis-sottokategorija tal-operazzjonijiet tal-UAS previsti skont il-punti UAS.OPEN.020, UAS.OPEN.030 jew UAS.OPEN.040 biex ikunu jistgħu jwettqu l-kompiti tagħhom jew, fil-każ ta' persunal ieħor minbarra l-bdot mill-bogħod, ikun temm kors ta' taħriġ fuq il-post tax-xogħol żviluppat mill-operatur;

(b) huma familjari sew mal-proċeduri tal-operatur ta' UAS;

(c) ingħataw l-informazzjoni rilevanti għall-operazzjoni tal-UAS prevista dwar kwalunkwe żona ġeografika ppubblikata mill-Istat Membru fejn se ssir l-operazzjoni skont l-Artikolu 15;

(5) jaġġorna l-informazzjoni fis-sistema ta' ġeokonsapevolezza meta applikabbli skont il-post tal-operazzjoni previst;

(6) fil-każ ta' operazzjoni b'inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord li jagħmel parti minn waħda mill-klassijiet definiti fil-Parti 1 sa 5 tal-Anness tar-Regolament Delegat (UE) 2019/945, jiżgura li l-UAS hija:

(a) akkumpanjata mid-dikjarazzjoni ta' konformità tal-UE korrispondenti, inkluż ir-referenza għall-klassi xierqa; u

(b) l-inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord iġorr fuqu t-tikketta ta' identifikazzjoni tal-klassi relatata.

(7) Fil-każ ta' operazzjoni tal-UAS fis-sottokategorija A2 jew A3, jiżgura li l-persuni kollha involuti li huma preżenti fiż-żona tal-operazzjoni ġew informati dwar ir-riskji u qablu b'mod espliċitu li jipparteċipaw.

UAS.OPEN.060 Responsabbiltajiet tal-bdot mill-bogħod

(1) Qabel ma jibda operazzjoni tal-UAS, il-bdot mill-bogħod għandu:

(a) ikollu l-kompetenza xierqa fis-sottokategorija tal-operazzjonijiet tal-UAS previsti skont il-punti UAS.OPEN.020, UAS.OPEN.030 jew UAS.OPEN.040 biex iwettaq il-kompiti tiegħu u jwettaq prova ta' kompetenza waqt li jopera l-UAS, ħlief meta jopera inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord imsemmi fil-punti (5)(a), (5)(b) jew (5)(c) tal-punt UAS.OPEN.020;

(b) jikseb informazzjoni aġġornata rilevanti għall-operazzjoni tal-UAS prevista dwar kwalunkwe żona ġeografika ppubblikata mill-Istat Membru fejn se ssir l-operazzjoni skont l-Artikolu 15;

(c) josserva l-ambjent operattiv, jiċċekkja għall-preżenza ta' ostakoli u, sakemm ma jkunx qed jopera inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord fis-sottokategorija A1 imsemmi fil-punti (5)(a), (5)(b) jew (5)(c) tal-punt UAS.OPEN.020, jiċċekkja għall-preżenza ta' xi persuni mhux involuti;

(d) jiżgura li l-UAS hija f'kundizzjoni sabiex it-titjira kollha ppjanata ssir b'mod sikur, u jekk applikabbli, jiċċekkja li l-identifikazzjoni diretta mill-bogħod tkun attiva u aġġornata;

(e) jekk il-UAS tkun qed iġġorr tagħbija utli addizzjonali, jivverifika li l-massa tagħha ma taqbiżx la l-MTOM definita mill-manifattur u lanqas il-limitu tal-MTOM tal-klassi tagħha.

(2) Matul it-titjira, il-bdot mill-bogħod:

(a) ma għandux iwettaq funzjonijiet taħt l-influwenza ta' sustanzi psikoattivi jew tal-alkoħol jew meta ma jkunx fi stat li jwettaq il-kompiti tiegħu minħabba korriment, eżawriment, medikazzjoni, mard jew għal raġunijiet oħra;

(b) għandu jżomm l-inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord fil-VLOS u jżomm sorveljanza viżwali bir-reqqa tal-ispazju tal-ajru madwar l-inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord sabiex jiġi evitat kwalunkwe riskju ta' kolliżjoni ma' xi inġenji tal-ajru bi bdot abbord. Il-bdot mill-bogħod għandu jwaqqaf it-titjira jekk l-operazzjoni tippreżenta riskju għall-inġenji tal-ajru oħra, għan-nies, għall-annimali, għall-ambjent jew għall-proprjetà;

(c) għandu jirrispetta l-limitazzjonijiet operattivi f'żoni ġeografiċi definiti skont l-Artikolu 15;

(d) għandu jkollu l-kapaċità jżomm il-kontroll tal-inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord, ħlief fil-każ ta' telf tal-kollegament jew meta jopera inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord li jopera b'tajran liberu (free-flight);

(e) għandu jopera l-UAS skont l-istruzzjonijiet tal-manifattur ipprovduti mill-manifattur, inkluż kwalunkwe limitazzjoni applikabbli;

(f) għandu josserva l-proċeduri tal-operatur meta dawn ikunu disponibbli;

(g) meta jkun qed jopera billejl, jiżgura li jkun attivat dawl aħdar li jteptep fuq l-inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord.

(3) Matul it-titjira, il-bdoti mill-bogħod u l-operaturi ta' UAS ma għandhomx itajru qrib jew ġewwa żoni fejn ikun għaddej sforz ta' rispons ta' emerġenza sakemm ma jkollhomx il-permess tas-servizzi responsabbli għar-rispons ta' emerġenza biex jagħmlu dan.

(4) Għall-finijiet tal-punt (2)(b), il-bdoti mill-bogħod jistgħu jiġu assistiti minn osservatur ta' inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord. F'dan il-każ, għandha tiġi stabbilita komunikazzjoni ċara u effettiva bejn il-bdot mill-bogħod u l-osservatur tal-inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord.

UAS.OPEN.070 Durata u validità tal-kompetenza teoretika online tal-bdot mill-bogħod u taċ-ċertifikati tal-kompetenza tal-bdot mill-bogħod

(1) Il-kompetenza teoretika online tal-bdot mill-bogħod, meħtieġa skont il-punti (4)(b) tal-punt UAS.OPEN.020 u l-punt (3) tal-punt UAS.OPEN.040, u ċ-ċertifikat tal-kompetenza tal-bdot mill-bogħod, meħtieġ mill-punt (2) tal-punt UAS.OPEN.030, għandhom ikunu validi għal ħames snin.

(2) Il-validazzjoni mill-ġdid tal-kompetenza teoretika tal-bdot mill-bogħod online u taċ-ċertifikat ta' kompetenza tal-bdot mill-bogħod hija, fil-perjodu ta' validità tiegħu, soġġetta għal:

(a) dimostrazzjoni tal-kompetenzi rispettivament skont il-punt (4)(b) tal-punt UAS.OPEN.020 jew il-punt (2) tal-punt UAS.OPEN.030; jew

(b) tlestija ta' taħriġ ta' tiġdid li jindirizza rispettivament is-suġġetti tal-għarfien teoriku kif definit fil-punt (4)(b) tal-punt UAS.OPEN.020 jew il-punt (2) tal-punt UAS.OPEN.030 ipprovdut mill-awtorità kompetenti jew minn entità maħtura mill-awtorità kompetenti.

(3) Għall-validazzjoni mill-ġdid tal-kompetenza teoretika tal-bdot mill-bogħod online jew taċ-ċertifikat ta' kompetenza tal-bdot mill-bogħod meta din/dan tiskadi/jiskadi, il-bdot mill-bogħod għandu jkun konformi mal-punt (2)(a).

PARTI B

OPERAZZJONIJIET TAL-UAS FIL-KATEGORIJA "SPEĊIFIKA"

UAS.SPEC.010 Dispożizzjonijiet ġenerali

L-operatur tal-UAS għandu jipprovdi valutazzjoni tar-riskju operattiv għall-operazzjoni prevista lill-awtorità kompetenti skont l-Artikolu 11, jew jippreżenta dikjarazzjoni meta japplika l-punt UAS.SPEC.020, sakemm l-operatur ma jkollux ċertifikat ta' operatur ta' UAS ħafifa (LUC) bil-privileġġi xierqa, skont is-Subparti C ta' dan l-Anness. L-operatur tal-UAS għandu jivvaluta fuq bażi regolari l-adegwatezza tal-miżuri ta' mitigazzjoni meħuda u jaġġornahom fejn meħtieġ.

UAS.SPEC.020 Dikjarazzjoni operattiva

(1) Skont l-Artikolu 5, bħala alternattiva għall-punti UAS.SPEC.30 u UAS.SPEC.40 l-operatur tal-UAS jista' jissottometti dikjarazzjoni operattiva ta' konformità ma' xenarju standard kif definit fl-Appendiċi 1 ta' dan l-Anness lill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru fejn se ssir ir-reġistrazzjoni fir-rigward ta' operazzjonijiet:

(a) ta' inġenji tal-ajru mingħajr bdot abbord b':

(i) dimensjoni karatteristika massima sa 3 metri fil-VLOS fuq żona tal-art ikkontrollata ħlief fuq ġemgħat ta' nies,

(ii) dimensjoni karatteristika massima sa metru (1) fil-VLOS ħlief fuq ġemgħat ta' nies;

(iii) dimensjoni karatteristika massima sa metru (1) fil-BVLOS ħlief fuq żoni skarsament popolati;

(iv) dimensjoni karatteristika massima sa 3 metri fil-BVLOS fuq żona tal-art ikkontrollata.

(b) li jsiru taħt il-120 metru mill-eqreb punt tas-superfiċe tal-art, u:

(i) fi spazju tal-ajru mhux ikkontrollat (klassi F jew G) sakemm ma jiġux ipprovduti limitazzjonijiet differenti mill-Istati Membri permezz ta' żoni ġeografiċi UAS f'żoni fejn il-probabbiltà li jiltaqgħu ma' inġenji tal-ajru bi bdot abbord mhijiex baxxa; jew

(ii) fi spazju tal-ajru kkontrollat, skont il-proċeduri ppubblikati għaż-żona tal-operazzjoni, sabiex tkun żgurata probabbiltà baxxa li jiltaqgħu ma' inġenji tal-ajru bi bdot abbord.

(2) Dikjarazzjoni tal-operaturi ta' UAS għandu jkun fiha:

(a) informazzjoni amministrattiva dwar l-operatur tal-UAS;

(b) dikjarazzjoni li l-operazzjoni tissodisfa r-rekwiżit operattiv stabbilit fil-punt (1) u xenarju standard kif definit fl-Appendiċi 1 tal-Anness;

(c) l-impenn tal-operatur tal-UAS li josserva l-miżuri ta' mitigazzjoni rilevanti meħtieġa għas-sikurezza tal-operazzjoni, inklużi l-istruzzjonijiet assoċjati għall-operazzjoni, għad-disinn tal-inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord u l-kompetenza tal-persunal involut.

(d) konferma mill-operatur tal-UAS li kull titjira magħmula taħt id-dikjarazzjoni se jkollha kopertura xierqa tal-assigurazzjoni, jekk din tkun meħtieġa skont id-dritt tal-Unjoni jew dak nazzjonali.

(3) Malli tirċievi d-dikjarazzjoni, l-awtorità kompetenti għandha tivverifika li d-dikjarazzjoni fiha l-elementi kollha elenkati fil-punt (2) u għandha tibgħat konferma lill-operatur tal-UAS tal-wasla u tal-kompletezza mingħajr dewmien żejjed.

(4) Wara li jirċievi l-konferma tal-wasla u tal-kompletezza, l-operatur tal-UAS huwa intitolat jibda l-operazzjoni.

(5) L-operaturi tal-UAS għandhom, mingħajr dewmien, jgħarrfu lill-awtorità kompetenti dwar kwalunkwe tibdil fl-informazzjoni fid-dikjarazzjoni operattiva li ppreżentaw.

(6) Operaturi ta' UAS b'LUC bi privileġġi xierqa, skont il-Parti C ta' dan l-Anness, mhumiex meħtieġa jissottomettu d-dikjarazzjoni.

UAS.SPEC.030 Applikazzjoni għal awtorizzazzjoni operattiva

(1) Qabel ma jibda operazzjoni tal-UAS fil-kategorija "speċifika" l-operatur tal-UAS għandu jikseb awtorizzazzjoni operattiva mill-awtorità kompetenti nazzjonali tal-Istat Membru tar-reġistrazzjoni, ħlief:

(a) meta japplika l-punt UAS.SPEC.020; jew

(b) meta l-operatur tal-UAS jkollu LUC bi privileġġi xierqa, skont il-Parti C ta' dan l-Anness.

(2) L-operatur tal-UAS għandu jippreżenta applikazzjoni għal awtorizzazzjoni operattiva aġġornata jekk ikun hemm xi tibdil sinifikanti fl-operazzjoni jew fil-miżuri ta' mitigazzjoni elenkati fl-awtorizzazzjoni operattiva.

(3) L-applikazzjoni għal awtorizzazzjoni operattiva għandha tkun ibbażata fuq il-valutazzjoni tar-riskju msemmija fl-Artikolu 11 u minbarra dan għandha tinkludi l-informazzjoni li ġejja:

(a) in-numru tar-reġistrazzjoni tal-operatur tal-UAS;

(b) l-isem tal-maniġer responsabbli jew l-isem tal-operatur tal-UAS fil-każ ta' persuna fiżika;

(c) il-valutazzjoni tar-riskju operattiv;

(d) il-lista ta' miżuri ta' mitigazzjoni proposti mill-operatur tal-UAS, b'informazzjoni suffiċjenti biex l-awtorità kompetenti tkun tista' tivvaluta l-adegwatezza tal-miżuri ta' mitigazzjoni biex jiġu indirizzati r-riskji;

(e) manwal tal-operazzjonijiet meta dan ikun meħtieġ minħabba r-riskju u l-kumplessità tal-operazzjoni;

(f) konferma li malli jibdew l-operazzjonijiet tal-UAS se jkun hemm kopertura tal-assigurazzjoni xierqa fis-seħħ, jekk din tkun meħtieġa skont id-dritt tal-Unjoni jew dak nazzjonali.

UAS.SPEC.040 Ħruġ ta' awtorizzazzjoni operattiva

(1) Meta tirċievi applikazzjoni skont il-punt UAS.SPEC.030, l-awtorità kompetenti għandha, mingħajr dewmien żejjed, toħroġ awtorizzazzjoni operattiva skont l-Artikolu 12 meta tikkonkludi li l-operazzjoni tissodisfa l-kundizzjonijiet li ġejjin:

(a) tkun ġiet ipprovduta l-informazzjoni kollha skont il-punt (3) tal-punt UAS.SPEC.030;

(b) hemm proċedura fis-seħħ għall-koordinazzjoni mal-fornitur tas-servizz rilevanti għall-ispazju tal-ajru f'każ li l-operazzjoni sħiħa, jew parti minnha, tkun se ssir fi spazju tal-ajru kkontrollat.

(2) Fl-awtorizzazzjoni operattiva l-awtorità kompetenti għandha tispeċifika l-kamp ta' applikazzjoni eżatt tal-awtorizzazzjoni skont l-Artikolu 12.

UAS.SPEC.050 Responsabbiltajiet tal-operatur tal-UAS

(1) L-operatur tal-UAS għandu jissodisfa l-kundizzjonijiet kollha li ġejjin:

(a) jistabbilixxi proċeduri u limitazzjonijiet adattati għat-tip tal-operazzjoni prevista u r-riskju involut, fosthom:

(i) il-proċeduri operattivi biex tiġi żgurata s-sikurezza tal-operazzjonijiet;

(ii) il-proċeduri sabiex jiġi żgurat li r-rekwiżiti tas-sikurezza applikabbli għaż-żona tal-operazzjonijiet jiġu rispettati fl-operazzjoni prevista;

(iii) il-miżuri għall-protezzjoni kontra interferenza illegali u aċċess mhux awtorizzat;

(iv) il-proċeduri biex jiġi żgurat li l-operazzjonijiet kollha jirrispettaw ir-Regolament (UE) 2016/679 dwar il-protezzjoni tal-persuni fiżiċi fir-rigward tal-ipproċessar ta' *data* personali u dwar il-moviment liberu ta' tali *data*. B'mod partikolari għandu jwettaq valutazzjoni tal-impatt fuq il-protezzjoni tad-*data*, meta din tkun meħtieġa mill-Awtorità Nazzjonali għall-protezzjoni tad-*data* fl-applikazzjoni tal-Artikolu 35 tar-Regolament (UE) 2016/679;

(v) il-linji gwida għall-bdoti mill-bogħod tiegħu biex l-operazzjonijiet tal-UAS jiġu ppjanati b'tali mod li jiġu mminimizzati l-inkonvenjenzi, inklużi fastidji relatati mal-istorbju u ma' emissjonijiet oħra, għall-persuni u għall-annimali.

(b) jiddeżinja bdot mill-bogħod għal kull titjira jew, fil-każ ta' operazzjonijiet awtonomi, jiżgura li matul kull fażi tat-titjira, ir-responsabbiltajiet u l-kompiti speċjalment dawk definiti fil-punti (2) u (3) tal-punt UAS.SPEC.060 huma allokati sew f'konformità mal-proċeduri stabbiliti skont il-punt (a);

(c) jiżgura li l-operazzjonijiet kollha effettivament jużaw u jsostnu l-użu effiċjenti tal-ispettru tar-radju sabiex jiġu evitati interferenzi li jagħmlu ħsara;

(d) jiżgura li qabel ma jwettqu l-operazzjonijiet, il-bdoti mill-bogħod jissodisfaw il-kundizzjonijiet kollha li ġejjin:

(i) għandhom il-kompetenza biex iwettqu l-kompiti tagħhom skont it-taħriġ applikabbli identifikat mill-awtorizzazzjoni operattiva jew, jekk japplika l-punt UAS.SPEC.020, mill-kundizzjonijiet u l-limitazzjonijiet definiti fix-xenarju standard xieraq elenkat fl-Appendiċi 1 jew kif definit bil-LUC;

(ii) isegwu taħriġ għall-bdoti mill-bogħod li għandu jkun ibbażat fuq il-kompetenza u jinkludi l-kompetenzi stabbiliti fil-paragrafu 2 tal-Artikolu 8;

(iii) isegwu taħriġ għall-bdoti mill-bogħod, kif definit fl-awtorizzazzjoni operattiva, għal operazzjonijiet li jeħtieġu tali awtorizzazzjoni, u dan għandu jsir f'kooperazzjoni ma' entità maħtura mill-awtorità kompetenti;

(iv) isegwu taħriġ għall-bdoti mill-bogħod għal operazzjonijiet taħt dikjarazzjoni li għandu jsir skont il-miżuri ta' mitigazzjoni definiti mix-xenarju standard;

(v) ikunu ġew mgħarrfa dwar il-manwal tal-operazzjonijiet għall-operatur tal-UAS, jekk meħtieġ mill-valutazzjoni tar-riskju u mill-proċeduri stabbiliti skont il-punt (a);

(vi) jiksbu informazzjoni aġġornata rilevanti għall-operazzjoni prevista dwar kwalunkwe żona ġeografika definita skont l-Artikolu 15;

(e) jiżgura li l-persunal responsabbli għad-dmirijiet essenzjali għall-operazzjoni tal-UAS, minbarra l-bdot mill-bogħod innifsu, jissodisfa l-kundizzjonijiet kollha li ġejjin:

(i) ikun temm taħriġ fuq il-post tax-xogħol żviluppat mill-operatur;

(ii) ikun ġie mgħarraf dwar il-manwal tal-operazzjonijiet għall-operatur tal-UAS, jekk meħtieġ mill-valutazzjoni tar-riskju, u dwar il-proċeduri stabbiliti skont il-punt (a);

(iii) ikun kiseb informazzjoni aġġornata rilevanti għall-operazzjoni prevista dwar kwalunkwe żona ġeografika definita skont l-Artikolu 15;

(f) iwettaq kull operazzjoni skont il-limitazzjonijiet, il-kundizzjonijiet, u l-miżuri ta' mitigazzjoni definiti fid-dikjarazzjoni jew speċifikati fl-awtorizzazzjoni operattiva;

(g) iżomm u jmantni rekord aġġornat ta':

(i) il-kwalifiki u l-korsijiet ta' taħriġ rilevanti kollha mwettqa mill-bdot mill-bogħod u l-persunal l-ieħor inkarigat mid-dmirijiet essenzjali għall-operazzjoni tal-UAS u mill-persunal tal-manutenzjoni, għal mill-inqas 3 snin wara li dawk il-persuni jkunu temmew l-impjieg tagħhom mal-organizzazzjoni jew ikunu biddlu l-pożizzjoni tagħhom fl-organizzazzjoni;

(ii) l-attivitajiet ta' manutenzjoni mwettqa fil-UAS għal minimu ta' 3 snin;

(iii) l-informazzjoni dwar l-operazzjonijiet tal-UAS, inkluża kwalunkwe okkorrenza teknika jew operattiva mhux tas-soltu u *data* oħra kif meħtieġ mid-dikjarazzjoni jew mill-awtorizzazzjoni operattiva għal mill-inqas 3 snin;

(h) juża UAS li, bħala minimu, huma ddisinjati b'tali mod li fl-eventwalità ta' ħsara din ma twassalx biex l-UAS itiru barra mill-volum operattiv jew jikkawżaw fatalità. Barra minn hekk, l-interfaċċji Bniedem-Magna għandhom ikunu tali li jiġi mminimizzat ir-riskju ta' żball min-naħa tal-bdot u ma għandhomx jikkawżaw għeja mhux raġonevoli;

(i) iżomm il-UAS f'kundizzjoni xierqa biex topera b'mod sikur billi:

(i) bħala minimu, jispjega sew l-istruzzjonijiet dwar il-manutenzjoni u jimpjega persunal tal-manutenzjoni bi kwalifiki xierqa u mħarreġ sew; u

(ii) f'konformità mal-punt UAS.SPEC.100, jekk meħtieġ;

(iii) juża inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord li huwa ddisinjat sabiex jiġu mminimizzati l-istorbju u emissjonijiet oħra, filwaqt li jqis it-tip ta' operazzjonijiet previsti u ż-żoni ġeografiċi fejn l-istorbju u l-emissjonijiet oħra mill-inġenji tal-ajru huma ta' tħassib.

(j) jistabbilixxi u jżomm lista aġġornata tal-bdoti mill-bogħod maħtura għal kull titjira;

(k) jistabbilixxi u jżomm lista aġġornata tal-persunal tal-manutenzjoni impjegat mill-operatur biex iwettaq attivitajiet ta' manutenzjoni; u

(l) jiżgura li kull inġenju tal-ajru individwali mingħajr bdot abbord ikollu installat fuqu:

(i) mill-inqas dawl aħdar wieħed li jteptep għall-fini tal-viżibbiltà tal-inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord billejl, u

(ii) sistema ta' identifikazzjoni mill-bogħod attiva u aġġornata.

UAS.SPEC.060 Responsabbiltajiet tal-bdot mill-bogħod

(1) Il-bdot mill-bogħod:

(a) ma għandux iwettaq funzjonijiet taħt l-influwenza ta' sustanzi psikoattivi jew tal-alkoħol jew meta ma jkunx fi stat li jwettaq il-kompiti tiegħu minħabba korriment, eżawriment, medikazzjoni, mard jew għal raġunijiet oħra;

(b) għandu jkollu l-kompetenza xierqa ta' bdot mill-bogħod kif definit fl-awtorizzazzjoni operattiva, fix-xenarju standard definit fl-Appendiċi 1 jew kif definit mil-LUC u jwettaq prova ta' kompetenza waqt li jopera l-UAS.

(c) għandu jkun familjari mal-istruzzjonijiet tal-manifattur ipprovduti mill-manifattur tal-UAS.

(2) Qabel ma jibda operazzjoni tal-UAS, il-bdot mill-bogħod għandu jissodisfa l-kundizzjonijiet kollha li ġejjin:

(a) jikseb informazzjoni aġġornata rilevanti għall-operazzjoni prevista dwar kwalunkwe żona ġeografika definita skont l-Artikolu 15;

(b) jiżgura li l-ambjent operattiv huwa kompatibbli mal-limitazzjonijiet u mal-kundizzjonijiet awtorizzati jew iddikjarati;

(c) jiżgura li l-UAS hija f'kundizzjoni sikura sabiex it-titjira kollha ppjanata ssir b'mod sikur, u jekk applikabbli, jiċċekkja li l-identifikazzjoni diretta mill-bogħod tkun attiva u aġġornata;

(d) jiżgura li l-informazzjoni dwar l-operazzjoni tkun tqiegħdet għad-dispożizzjoni tal-unità rilevanti tas-servizz tat-traffiku tal-ajru (ATS), għal utenti oħra tal-ispazju tal-ajru u għal partijiet interessati rilevanti, kif meħtieġ mill-awtorizzazzjoni operattiva jew mill-kundizzjonijiet ippubblikati mill-Istat Membru għaż-żona ġeografika tal-operazzjoni skont l-Artikolu 15.

(3) Matul it-titjira, il-bdot mill-bogħod:

(a) għandu jirrispetta l-limitazzjonijiet u l-kundizzjonijiet awtorizzati jew iddikjarati;

(b) għandu jevita kull riskju ta' kolliżjoni ma' kwalunkwe inġenju tal-ajru bi bdot abbord u jwaqqaf titjira meta l-issoktar tagħha jista' joħloq riskju għal inġenji tal-ajru oħra, għan-nies, għall-annimali, għall-ambjent jew għall-proprjetà;

(c) għandu jirrispetta l-limitazzjonijiet operattivi f'żoni ġeografiċi definiti skont l-Artikolu 15;

(d) għandu josserva l-proċeduri tal-operatur;

(e) ma għandux itir qrib jew ġewwa żoni fejn ikun għaddej sforz ta' rispons ta' emerġenza sakemm ma jkollux il-permess tas-servizzi responsabbli għar-rispons ta' emerġenza biex jagħmel dan.

UAS.SPEC.070 Trasferibbiltà ta' awtorizzazzjoni operattiva

Awtorizzazzjoni operattiva mhijiex trasferibbli.

UAS.SPEC.080 Durata u validità ta' awtorizzazzjoni operattiva

(1) L-awtorità kompetenti għandha tispeċifika d-durata tal-awtorizzazzjoni operattiva fl-awtorizzazzjoni nnifisha.

(2) Minkejja l-punt (1), l-awtorizzazzjoni operattiva tibqa' valida sakemm l-operatur tal-UAS jibqa' konformi mar-rekwiżiti rilevanti ta' dan ir-Regolament u mal-kundizzjonijiet definiti fl-awtorizzazzjoni operattiva.

(3) Mar-revoka jew maċ-ċediment tal-awtorizzazzjoni operattiva l-operatur tal-UAS għandu jipprovdi konferma f'format diġitali li għandha tintbagħat lill-awtorità kompetenti mingħajr dewmien.

UAS.SPEC.085 Durata u validità ta' dikjarazzjoni operattiva:

Id-dikjarazzjoni operattiva għandu jkollha durata limitata ta' sentejn (2). Id-dikjarazzjoni ma għandiex tibqa' titqies bħala kompleta skont it-tifsira tal-punt (4) tal-punt UAS.SPEC.020 jekk:

(1) matul is-sorveljanza tal-operatur tal-UAS, l-awtorità kompetenti tkun sabet li l-operazzjoni tal-UAS ma twettqitx skont id-dikjarazzjoni operattiva;

(2) il-kundizzjonijiet tal-operazzjoni tal-UAS inbidlu sal-punt li d-dikjarazzjoni operattiva ma tibqax tikkonforma mar-rekwiżiti applikabbli ta' dan ir-Regolament;

(3) l-awtorità kompetenti ma tingħatax aċċess skont il-punt UAS.SPEC.090.

UAS.SPEC.090 Aċċess

Sabiex juri l-konformità ma' dan ir-Regolament, operatur tal-UAS għandu jagħti lil kwalunkwe persuna debitament awtorizzata mill-awtorità kompetenti aċċess għal kull faċilità, UAS, dokument, rekord, *data*, proċedura jew għal kwalunkwe materjal ieħor rilevanti għall-attività tiegħu, li hija soġġetta għal awtorizzazzjoni operattiva jew dikjarazzjoni operattiva, irrispettivament minn jekk l-attività tiegħu hijiex ikkuntrattata jew sottokuntrattata lil organizzazzjoni oħra.

UAS.SPEC.100 Użu ta' tagħmir ċertifikat u inġenji tal-ajru mingħajr bdot abbord ċertifikati

(1) Jekk l-operazzjoni tal-UAS tkun qiegħda tuża inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord li għalih ikun inħareġ ċertifikat tal-ajrunavigabbiltà jew ċertifikat ristrett tal-ajrunavigabbiltà, jew tkun qed tuża tagħmir ċertifikat, l-operatur tal-UAS għandu jirreġistra il-ħin tal-operazzjoni jew il-ħin tas-servizz skont l-istruzzjonijiet u l-proċeduri applikabbli għat-tagħmir ċertifikat, jew skont l-approvazzjoni jew l-awtorizzazzjoni tal-organizzazzjoni.

(2) L-operatur tal-UAS għandu jsegwi l-istruzzjonijiet imsemmija fiċ-ċertifikat tal-inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord jew fiċ-ċertifikat tat-tagħmir, u barra minn hekk jirrispetta kwalunkwe direttiva dwar l-ajrunavigabbiltà jew direttiva operattiva maħruġa mill-Aġenzija.

PARTI C

ĊERTIFIKAT TA' OPERATUR TA' UAS ĦAFIFA (LUC)

UAS.LUC.010 Rekwiżiti ġenerali għal LUC

(1) Persuna ġuridika hija eliġibbli biex tapplika għal LUC taħt din il-Parti.

(2) Applikazzjoni għal LUC jew għal emenda għal LUC eżistenti għandha tiġi ppreżentata lill-awtorità kompetenti u għandu jkun fiha l-informazzjoni kollha li ġejja:

(a) deskrizzjoni tas-sistema ta' ġestjoni tal-operatur tal-UAS, fosthom l-istruttura organizzazzjonali u s-sistema ta' ġestjoni tas-sikurezza tiegħu;

(b) l-isem/ismijiet tal-persunal responsabbli tal-operatur tal-UAS, inkluż il-persuna responsabbli għall-awtorizzazzjoni tal-operazzjonijiet b'UASs;

(c) dikjarazzjoni li d-dokumentazzjoni kollha ppreżentata lill-awtorità kompetenti ġiet ivverifikata mill-applikant u nstabet li hija konformi mar-rekwiżiti applikabbli.

(3) Jekk ir-rekwiżiti ta' din il-Parti jkunu ssodisfati, detentur ta' LUC jista' jingħata l-privileġġ, skont il-punt UAS.LUC.060.

UAS.LUC.020 Responsabbiltajiet tad-detentur ta' LUC

Id-detentur ta' LUC għandu:

(1) jissodisfa r-rekwiżiti tal-punti UAS.SPEC.050 u UAS.SPEC.060;

(2) jirrispetta l-kamp ta' applikazzjoni u l-privileġġi definiti fit-termini tal-approvazzjoni;

(3) jistabbilixxi u jżomm sistema biex ikun jista' jeżerċita kontroll operattiv fuq kwalunkwe operazzjoni li ssir skont it-termini tal-LUC tiegħu;

(4) iwettaq valutazzjoni tar-riskju operattiv tal-operazzjoni prevista skont l-Artikolu 11 sakemm ma jkunx qed iwettaq operazzjoni li għaliha dikjarazzjoni operattiva hija suffiċjenti skont il-punt UAS.SPEC.020;

(5) iżomm rekords tal-elementi li ġejjin b'tali mod li jiġi żgurat li dawn ikunu protetti minn ħsara, alterazzjoni u serq għal perjodu ta' mill-inqas 3 snin fil-każ ta' operazzjonijiet li jsiru bl-użu tal-privileġġi speċifikati taħt il-punt UAS.LUC.060:

(a) il-valutazzjoni tar-riskju operattiv, meta din tkun meħtieġa skont il-punt 4, u d-dokumentazzjoni ta' sostenn tagħha;

(b) il-miżuri ta' mitigazzjoni meħuda; u

(c) il-kwalifiki u l-esperjenza tal-persunal involut fl-operazzjoni tal-UAS, fil-monitoraġġ tal-konformità u fil-ġestjoni tas-sikurezza;

(6) iżomm rekords tal-persunal imsemmija fil-punt (5)(c) sakemm il-persuna tkun għadha impjegata mal-organizzazzjoni u dawn ir-rekords għandhom jinżammu għal 3 snin wara li l-persuna tkun telqet mill-organizzazzjoni.

UAS.LUC.030 Sistema ta' ġestjoni tas-sikurezza

(1) Operatur tal-UAS li japplika għal LUC għandu jistabbilixxi, jimplimenta u jżomm sistema ta' ġestjoni tas-sikurezza li tikkorrispondi għad-daqs tal-organizzazzjoni, għan-natura u għall-kumplessità tal-attivitajiet tagħha, b'kont meħud tal-perikli u tar-riskji assoċjati inerenti għal dawn l-attivitajiet.

(2) L-operatur tal-UAS għandu jissodisfa l-kundizzjonijiet kollha li ġejjin:

(a) jaħtar maniġer responsabbli b'awtorità biex jiġi żgurat li l-attivitajiet kollha fl-organizzazzjoni jsiru skont l-istandards applikabbli u li l-organizzazzjoni tkun kontinwament f'konformità mar-rekwiżiti tas-sistema ta' ġestjoni u mal-proċeduri identifikati fil-manwal tal-LUC imsemmi fil-punt UAS.LUC.040;

(b) jiddefinixxi linji ċari ta' responsabbiltà u ta' akkontabbiltà fl-organizzazzjoni kollha;

(c) jistabbilixxi u jżomm politika dwar is-sikurezza u objettivi korrispondenti relatati mas-sikurezza;

(d) jaħtar persunal prinċipali responsabbli għas-sikurezza biex jimplimenta l-politika tas-sikurezza;

(e) jistabbilixxi u jżomm proċess ta' ġestjoni tar-riskju tas-sikurezza inkluż l-identifikazzjoni ta' perikli għas-sikurezza assoċjati mal-attivitajiet tal-operatur tal-UAS, kif ukoll il-valutazzjoni tagħhom u l-ġestjoni tar-riskji assoċjati, inkluż it-teħid ta' azzjoni għall-mitigazzjoni ta' dawk ir-riskji u l-verifika tal-effikaċja tal-azzjoni;

(f) jippromwovi s-sikurezza fl-organizzazzjoni permezz ta':

(i) it-taħriġ u l-edukazzjoni;

(ii) il-komunikazzjoni;

(g) jiddokumenta l-proċessi ewlenin kollha tas-sistema ta' ġestjoni tas-sikurezza sabiex il-persunal kollu jkun jaf x'inhuma r-responsabbiltajiet tiegħu u tal-proċedura għall-emendar ta' din id-dokumentazzjoni; il-proċessi ewlenin jinkludu:

(i) ir-rapportar dwar is-sikurezza u investigazzjonijiet interni;

(ii) il-kontroll operattiv;

(iii) il-komunikazzjoni dwar is-sikurezza;

(iv) it-taħriġ u l-promozzjoni tas-sikurezza;

(v) il-monitoraġġ tal-konformità;

(vi) il-ġestjoni tar-riskju tas-sikurezza;

(vii) il-ġestjoni tal-bidla;

(viii) l-interfaċċa bejn l-organizzazzjonijiet;

(ix) l-użu ta' sottokuntratturi u ta' sħab;

(h) jinkludi funzjoni indipendenti biex timmonitorja l-konformità u l-adegwatezza tal-ħarsien tar-rekwiżiti rilevanti ta' dan ir-Regolament, inkluża sistema biex jingħata feedback dwar is-sejbiet lill-maniġer responsabbli sabiex tiġi żgurata l-implimentazzjoni effettiva tal-miżuri korrettivi skont kif ikun meħtieġ;

(i) jinkludi funzjoni biex jiġi żgurat li r-riskji għas-sikurezza inerenti għal prodott jew għal servizz ipprovdut permezz ta' sottokuntratturi jiġu vvalutati u mitigati taħt is-sistema ta' ġestjoni tas-sikurezza tal-operatur.

(3) Jekk l-organizzazzjoni jkollha ċertifikati oħra tal-organizzazzjoni skont il-kamp ta' applikazzjoni tar-Regolament (UE) 1139/2018, is-sistema ta' ġestjoni tas-sikurezza tal-operatur tal-UAS tista' tiġi integrata mas-sistema ta' ġestjoni tas-sikurezza meħtieġa minn dawk iċ-ċertifikat(i) addizzjonali.

UAS.LUC.040 Manwal tal-LUC

(1) Detentur ta' LUC għandu jipprovdi manwal tal-LUC lill-awtorità kompetenti li jiddeskrivi, direttament jew permezz ta' kontroreferenza l-organizzazzjoni tiegħu, il-proċeduri rilevanti u l-attivitajiet imwettqa.

(2) Il-manwal għandu jkun fih dikjarazzjoni ffirmata mill-maniġer responsabbli li tikkonferma li l-ħidma tal-organizzazzjoni sejra dejjem tkun konformi ma' dan ir-Regolament u mal-manwal tal-LUC approvat. Meta l-Maniġer responsabbli ma jkunx l-Uffiċjal Kap Eżekuttiv tal-organizzazzjoni, l-uffiċjal kap eżekuttiv għandu jikkontrofirma din id-dikjarazzjoni.

(3) Jekk xi attività ssir minn organizzazzjonijiet jew sottokuntratturi sħab, fil-manwal tal-LUC l-operatur tal-UAS għandu jinkludi l-proċeduri dwar kif id-detentur tal-LUC għandu jimmaniġġja r-relazzjoni ma' dawk l-organizzazzjonijiet jew sottokuntratturi sħab.

(4) Il-manwal tal-LUC għandu jiġi emendat kif meħtieġ biex tinżamm deskrizzjoni aġġornata tal-organizzazzjoni tad-detentur tal-LUC, u l-awtorità kompetenti għandha tingħata kopji tal-emendi.

(5) L-operatur tal-UAS għandu jqassam il-partijiet rilevanti tal-manwal tal-LUC lill-persunal kollu tiegħu skont il-funzjonijiet u d-dmirijiet tagħhom.

UAS.LUC.050 Termini tal-approvazzjoni tad-detentur ta' LUC

(1) L-awtorità kompetenti għandha toħroġ LUC wara li tkun sodisfatta li l-operatur tal-UAS jikkonforma mal-punti UAS.LUC.020, UAS.LUC.030 u UAS.LUC.040.

(2) Il-LUC għandu jinkludi:

(a) l-identifikazzjoni tal-operatur tal-UAS;

(b) il-privileġġi tal-operatur tal-UAS;

(c) it-tip jew it-tipi ta' operazzjonijiet awtorizzati;

(d) iż-żona awtorizzata, iż-żona jew il-klassi tal-ispazju tal-ajru għall-operazzjonijiet, jekk applikabbli;

(e) kwalunkwe limitazzjoni jew kundizzjoni speċjali, jekk applikabbli;

UAS.LUC.060 Privileġġi tad-detentur ta' LUC

Meta tkun sodisfatta bid-dokumentazzjoni pprovduta, l-awtorità kompetenti:

(1) għandha tispeċifika t-termini u l-kundizzjonijiet tal-privileġġ mogħti lill-operatur tal-UAS fl-LUC; u

(2) tista', fi ħdan it-termini tal-approvazzjoni, tagħti lil detentur ta' LUC il-privileġġ li jawtorizza l-operazzjonijiet tiegħu stess mingħajr ma:

(a) jissottometti dikjarazzjoni operattiva;

(b) japplika għal awtorizzazzjoni operattiva.

ATM/UAS.LUC.070 Tibdil fis-sistema ta' ġestjoni tal-LUC

Wara l-ħruġ ta' LUC, it-tibdil li ġej jeħtieġ l-approvazzjoni minn qabel tal-awtorità kompetenti:

(1) kwalunkwe tibdil fit-termini tal-approvazzjoni tal-operatur tal-UAS;

(2) kwalunkwe tibdil sinifikanti fl-elementi tas-sistema ta' ġestjoni tas-sikurezza tad-detentur tal-LUC kif meħtieġ mill-punt UAS.LUC.030.

UAS.LUC.075 Trasferibbiltà ta' LUC

Ħlief għat-tibdil fis-sjieda tal-organizzazzjoni, approvat mill-awtorità kompetenti skont il-punt UAS.LUC.070, LUC mhuwiex trasferibbli.

UAS.LUC.080 Durata u validità ta' LUC

(1) LUC għandu jinħareġ għal durata mingħajr limitu. Dan għandu jibqa' validu soġġett għal dawn li ġejjin:

(a) il-konformità kontinwa tad-detentur tal-LUC mar-rekwiżiti rilevanti ta' dan ir-Regolament u tal-Istat Membru li ħareġ iċ-ċertifikat; u

(b) il-LUC ma jkunx qiegħed jiġi ċedut jew revokat.

(2) Mar-revoka jew maċ-ċediment ta' LUC, id-detentur ta' LUC għandu jipprovdi konferma f'format diġitali li għandha tintbagħat lill-awtorità kompetenti mingħajr dewmien.

UAS.LUC.090 Aċċess

Sabiex juri l-konformità ma' dan ir-Regolament, id-detentur ta' LUC għandu jagħti lil kwalunkwe persuna debitament awtorizzata mill-awtorità kompetenti, aċċess għal kull faċilità, UAS, dokument, rekord, *data*, proċedura jew għal kwalunkwe materjal ieħor rilevanti għall-attività tiegħu, li hija soġġetta għal ċertifikazzjoni, awtorizzazzjoni operattiva jew dikjarazzjoni operattiva, irrispettivament minn jekk l-attività tiegħu hijiex ikkuntrattata jew sottokuntrattata ma' organizzazzjoni oħra.

Appendiċi 1

għal xenarji standard b'appoġġ għal dikjarazzjoni

KAPITOLU I

STS-01 – VLOS fuq żona ta' art ikkontrollata f'ambjent ippopolat

UAS.STS-01.010 Dispożizzjonijiet ġenerali

(1) Matul it-titjira, l-inġenji tal-ajru mingħajr bdot abbord għandhom jinżammu sa 120 m mill-eqreb punt tas-superfiċe tal-art. Il-kejl tad-distanzi għandu jiġi adattat skont il-karatteristiċi ġeografiċi tat-terren, bħal pereżempju pjanuri, għoljiet, muntanji.

(2) Meta inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord jittajjar f'distanza orizzontali ta' 50 m minn ostakolu artifiċjali itwal minn 105 metri, fuq talba tal-entità responsabbli għall-ostaklu, l-għoli massimu tal-operazzjoni tal-UAS jista' jiżdied sa 15-il m 'l fuq mill-għoli tal-ostaklu.

(3) L-għoli massimu tal-volum operattiv ma għandux jaqbeż it-30 m 'il fuq mill-għoli massimu permess fil-punti (1) u (2).

(4) Matul it-titjira, l-inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord ma għandux iġorr oġġetti perikoluż.

UAS.STS-01.020 Operazzjonijiet tal-UAS fl-STS-01

(1) Operazzjonijiet tal-UAS fl-STS-01 għandhom jissodisfaw il-kundizzjonijiet kollha li ġejjin:

(a) jitwettqu bl-inġenji tal-ajru mingħajr bdot abbord miżmuma f'VLOS fil-ħinijiet kollha;

(b) jitwettqu skont il-manwal tal-operazzjonijiet imsemmi fil-punt (1) tal-punt UAS.STS-01.030;

(c) jitwettqu fuq żona ta' art ikkontrollata li tinkludi:

(i) għall-operazzjoni ta' inġenji tal-ajru mingħajr bdot abbord u mhux marbutin:

(A) iż-żona ġeografika tat-titjira;

(B) iż-żona ta' kontinġenza, bil-limitu/i estern(i) tagħha mill-inqas 10 m lil hinn mil-limitu/i taż-żona ġeografika tat-titjira; u

(C) l-buffer tar-riskju fuq l-art, li għandu jkopri distanza lil hinn mil-limitu/i estern(i) taż-żona ta' kontinġenza li tissodisfa mill-inqas il-parametri li ġejjin:

	Id-distanza minima li għandha tkun koperta mill-buffer tar-riskju fuq l-art għal inġenji tal-ajru mingħajr bdot abbord u mhux marbutin	
L-għoli massimu 'l fuq mill-art	b'MTOM sa 10 kg	b'MTOM ta' aktar minn 10 kg
30 m	10 m	20 m
60 m	15 m	30 m
90 m	20 m	45 m
120 m	25 m	60 m

(ii) għat-tħaddim ta' inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord u marbut, raġġ ugwali għat-tul tal-irbit u 5 m aktar u ċċentrat fuq il-punt fejn l-irbit ikun imwaħħal fuq is-superfiċe tal-art.

(d) jitwettqu b'veloċità fuq l-art ta' inqas minn 5 m/s fil-każ ta' inġenji tal-ajru mingħajr bdot abbord u mhux marbutin;

(e) jitwettqu minn bdot mill-bogħod li:

(i) ikollu ċertifikat ta' għarfien teoretiku ta' bdot mill-bogħod skont il-Hemża A ta' dan il-Kapitolu għall-operazzjonijiet fix-xenarji standard maħruġ mill-awtorità kompetenti jew minn entità maħtura mill-awtorità kompetenti ta' Stat Membru;

(ii) ikollu akkreditazzjoni tat-tlestija tat-taħriġ fil-ħiliet prattiċi STS-01, f'konformità mal-Hemża A ta' dan il-Kapitolu u maħruġa minn:

(A) entità li tkun iddikjarat konformità mar-rekwiżiti fl-Appendiċi 3 u li tkun rikonoxxuta mill-awtorità kompetenti ta' Stat Membru; jew

(B) operatur tal-UAS li jkun iddikjara lill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru tar-reġistrazzjoni, il-konformità mal-STS-01 u li jkun iddikjara l-konformità mar-rekwiżiti fl-Appendiċi 3; u

(f) jitwettqu b'inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord li huwa mmarkat bħala tal-klassi C5 u li jissodisfa r-rekwiżiti ta' dik il-klassi, kif definit fil-Parti 16 tal-Anness tar-Regolament Delegat (UE) 2019/945, u huwa operat b'sistema ta' identifikazzjoni diretta mill-bogħod attiva u aġġornata.

(2) Il-bdot mill-bogħod għandu jikseb iċ-ċertifikat tal-għarfien teoretiku għall-operazzjonijiet fix-xenarji standard wara:

(a) li jkun temm kors ta' taħriġ online u għadda mill-eżami tal-għarfien teoretiku online kif imsemmi fil-punt (4)(b) tal-punt UAS.OPEN.020; u

(b) li jkun għadda minn eżami addizzjonali tal-għarfien teoretiku pprovdut mill-awtorità kompetenti jew minn entità maħtura mill-awtorità kompetenti ta' Stat Membru f'konformità mal-Hemża A ta' dan il-Kapitolu.

(3) Dan iċ-ċertifikat għandu jkun validu għal ħames snin. Il-validazzjoni mill-ġdid matul il-perjodu ta' validità tiegħu, hija soġġetta għal kwalunkwe wieħed/waħda minn dawn li ġejjin:

(a) il-wiri tal-kompetenzi skont il-punt (2);

(b) it-tlestija ta' taħriġ ta' tiġdid li jindirizza s-suġġetti tal-għarfien teoriku kif definit fil-punt (2) ipprovdut mill-awtorità kompetenti jew minn entità maħtura mill-awtorità kompetenti.

(4) Għall-validazzjoni mill-ġdid taċ-ċertifikat meta dan jiskadi, il-bdot mill-bogħod għandu jkun konformi mal-punt (2).

UAS.STS-01.030 Responsabbiltajiet tal-operatur tal-UAS

Minbarra r-responsabbiltajiet definiti fil-UAS.SPEC.050, l-operatur tal-UAS għandu:

(1) jiżviluppa manwal tal-operazzjonijiet li jinkludi l-elementi ddefiniti fl-Appendiċi 5;

(2) jiddefinixxu l-volum operattiv u l-buffer tar-riskju fuq l-art għall-operazzjonijiet previsti, inkluża ż-żona ta' art ikkontrollata li tkopri l-projezzjonijiet fuq is-superfiċe tal-art kemm fil-volum kif ukoll fil-buffer;

(3) jiżgura l-adegwatezza tal-proċeduri ta' kontinġenza u ta' emerġenza permezz ta' kwalunkwe minn fost dawn li ġejjin:

(a) testijiet tat-titjira ddedikati;

(b) simulazzjonijiet, dment li r-rappreżentattività tal-mezzi ta' simulazzjoni tkun xierqa għall-iskop maħsub;

(4) jiżviluppa pjan effettiv ta' reazzjoni għal emerġenza (ERP) adattat għall-operazzjoni li jinkludi mill-inqas:

(a) il-pjan li jiġi limitat kwalunkwe effett aggravanti tas-sitwazzjoni ta' emerġenza;

(b) il-kundizzjonijiet biex jiġu allertati l-awtoritajiet u l-organizzazzjonijiet rilevanti;

(c) il-kriterji biex tiġi identifikata sitwazzjoni ta' emerġenza;

(d) delineazzjoni ċara tad-dmirijiet tal-bdot(i) mill-bogħod u ta' kwalunkwe persunal ieħor responsabbli mid-dmirijiet essenzjali għall-operazzjoni tal-UAS;

(5) jiżgura li l-livell ta' prestazzjoni għal kwalunkwe servizz ipprovdut esternament meħtieġ għas-sikurezza tat-titjira jkun adegwat għall-operazzjoni prevista;

(6) jiddefinixxi l-allokazzjoni tar-rwoli u r-responsabbiltajiet bejn l-operatur u l-fornitur(i) estern(i) tas-servizzi, jekk applikabbli;

(7) itella' informazzjoni aġġornata fil-ġeokonsapevolezza, jekk il-funzjoni tiġi installata fuq il-UAS, meta din tkun meħtieġa miż-żona ġeografika tal-UAS għall-post ippjanat tal-operazzjoni;

(8) jiżgura li, qabel ma tibda l-operazzjoni, iż-żona ta' art ikkontrollata tkun fis-seħħ, effettiva u konformi mad-distanza minima ddefinita fil-punt UAS.STS-01.020(1)(C)(i)(C) u, meta jkun meħtieġ, tkun twettqet il-koordinazzjoni mal-awtoritajiet xierqa;

(9) jiżgura li, qabel ma tibda l-operazzjoni, il-persuni kollha preżenti fiż-żona ta' art ikkontrollata:

(a) ikunu ġew informati dwar ir-riskji tal-operazzjoni;

(b) ikunu ġew informati jew imħarrġa, kif xieraq, dwar il-prekawzjonijiet u l-miżuri ta' sikurezza stabbiliti mill-operatur tal-UAS għall-protezzjoni tagħhom; u

(c) ikunu qablu b'mod espliċitu li jipparteċipaw fl-operazzjoni;

(10) jiżgura li:

(a) il-UAS hija akkumpanjata mid-dikjarazzjoni(jiet) ta' konformità korrispondenti tal-UE, inkluża r-referenza għall-klassi C5 jew ir-referenza għall-klassi C3 u għall-kitt tal-aċċessorji; u

(b) it-tikketta tal-identifikazzjoni tal-klassi C5 titwaħħal mal-inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord jew mal-kitt tal-aċċessorji.

UAS.STS-01.040 Responsabbiltajiet tal-bdot mill-bogħod

Minbarra r-responsabbiltajiet definiti fil-UAS.SPEC.060, il-bdot mill-bogħod:

(1) qabel ma jibda operazzjoni tal-UAS, għandu jivverifika li l-mezzi biex tintemm it-titjira tal-inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord ikunu operattivi u jivverifika jekk l-identifikazzjoni diretta mill-bogħod tkunx attiva u aġġornata;

(2) waqt it-titjira:

(a) għandu jżomm l-inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord fil-VLOS u jżomm sorveljanza tal-ispazju tal-ajru bir-reqqa tal-ispazju tal-ajru madwar l-inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord sabiex jiġi evitat kwalunkwe riskju ta' kolliżjoni ma' xi inġenji tal-ajru bi bdot abbord. Il-bdot mill-bogħod għandu jwaqqaf it-titjira jekk l-operazzjoni tippreżenta riskju għall-inġenji tal-ajru oħra, għan-nies, għall-annimali, għall-ambjent jew għall-proprjetà;

(b) għall-finijiet tal-punt (a), jista' jkun megħjun minn osservatur tal-inġenji tal-ajru mingħajr bdot abbord. F'dan il-każ, għandha tiġi stabbilita komunikazzjoni ċara u effettiva bejn il-bdot mill-bogħod u l-osservatur tal-inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord;

(c) għandu jkollu l-kapaċità jżomm il-kontroll tal-inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord, ħlief fil-każ ta' kollegament ta' kmand u kontroll (C2) mitlufa;

(d) fi kwalunkwe waqt għandu jkun jopera inġenju tal-ajru wieħed biss;

(e) ma għandux jopera l-inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord minn vettura li tkun miexja;

(f) ma għandux jagħti l-kontroll tal-inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord lil unità ta' kmand oħra;

(g) għandu jwettaq il-proċeduri ta' kontinġenza ddefiniti mill-operatur tal-UAS għal sitwazzjonijiet anormali, inkluż meta l-bdot mill-bogħod ikollu indikazzjoni li l-inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord ikun jista' jaqbeż il-limiti tal-ġeografija tat-titjira; u

(h) għandu jwettaq il-proċeduri ta' emerġenza ddefiniti mill-operatur tal-UAS għal sitwazzjonijiet ta' emerġenza, inkluża t-tnedija tal-mezzi biex tiġi tterminata t-titjira meta l-bdot mill-bogħod ikollu indikazzjoni li l-inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord ikun jista' jaqbeż il-limiti tal-volum operattiv.

HEMŻA A: EŻAMI TAL-GĦARFIEN TEORETIKU U TAL-ĦILIET PRATTIĊI TAL-BDOTI MILL-BOGĦOD GĦALL-STS-01

(1) **Eżami tal-għarfien teoretiku**

(a) L-eżami msemmi fil-punt (2)(b) tal-punt UAS.STS-01.020 għandu jkun fih tal-anqas 40 mistoqsija b'għażliet multipli bil-għan li jiġi vvalutat l-għarfien tal-bdot mill-bogħod dwar il-mitigazzjonijiet tekniċi u operattivi, imqassma kif xieraq bejn it-temi li ġejjin:

(i) ir-regolamenti dwar l-avjazzjoni;

(ii) il-limitazzjonijiet tal-prestazzjoni tal-bniedem;

(iii) il-proċeduri operattivi;

(iv) il-mitigazzjonijiet tekniċi u operattivi tar-riskju fuq l-art;

(v) għarfien ġenerali dwar il-UAS;

(vi) il-meteoroloġija;

(vii) il-prestazzjoni tat-titjira tal-UAS; u

(viii) il-mitigazzjonijiet tekniċi u operattivi tar-riskju fl-ajru.

(b) Jekk l-istudent bdot mill-bogħod diġà jkollu ċertifikat ta' kompetenza ta' bdot mill-bogħod kif imsemmi fil-punt (2) tal-punt UAS.OPEN.030, l-eżami għandu jinkludi mill-inqas 30 mistoqsija b'għażliet multipli mqassma kif xieraq fost is-suġġetti fil-punti (1)(a)(i) sa (1)(a)(v).

(c) Biex jgħaddi mill-eżami tal-għarfien teoretiku, l-istudent bdot mill-bogħod għandu jġib mill-inqas 75 % tal-marki globali.

(2) **Taħriġ u valutazzjoni tal-ħiliet prattiċi**

It-taħriġ u l-valutazzjoni tal-ħiliet prattiċi għal operazzjonijiet taħt kwalunkwe xenarju standard għandhom ikopru mill-inqas is-suġġetti u l-oqsma identifikati fit-Tabella 1:

Tabella 1:

Is-suġġetti u l-oqsma li jridu jiġu koperti għat-taħriġ u l-valutazzjoni tal-ħiliet prattiċi

Suġġett	L-oqsma li għandhom jiġu koperti
(a) Azzjonijiet ta' qabel it-titjira	(i) L-ippjanar tal-operazzjonijiet, il-kunsiderazzjonijiet tal-ispazju tal-ajru u l-valutazzjoni tar-riskju tas-sit. Għandhom jiġu inklużi l-punti li ġejjin: (A) identifikazzjoni tal-għanijiet tal-operazzjoni prevista; (B) żgurar li l-volum operattiv definit u l-buffers rilevanti (eż. il-buffer tar-riskju fuq l-art) ikunu adattati għall-operazzjoni prevista; (C) individwazzjoni tal-ostakli fil-volum operattiv li jistgħu jfixklu l-operazzjoni prevista; (D) identifikazzjoni ta' jekk il-veloċità u/jew id-direzzjoni tar-riħ jistgħux jiġu affettwati mit-topografija jew mill-ostakli fil-volum operattiv; (E) għażla tad-*data* rilevanti dwar l-informazzjoni tal-ispazju tal-ajru (inkluż dwar iż-żoni ġeografiċi tal-UAS) li jista' jkollha impatt fuq l-operazzjoni prevista; (F) żgurar li l-UAS tkun adattata għall-operazzjoni prevista; (G) żgurar li t-tagħbija utli magħżula tkun kompatibbli mal-UAS użata għall-operazzjoni; (H) implimentazzjoni tal-miżuri meħtieġa biex tinżamm konformità mal-limitazzjonijiet u l-kundizzjonijiet applikabbli għall-volum operattiv u l-buffer tar-riskju fuq l-art għall-operazzjoni prevista skont il-proċeduri tal-manwal tal-operazzjonijiet għax-xenarju rilevanti; (I) implimentazzjoni tal-proċeduri meħtieġa għall-operat fi spazju tal-ajru kkontrollat, inkluż protokoll għall-komunikazzjoni mal-ATC u kisba tal-approvazzjoni u l-istruzzjonijiet, jekk ikun meħtieġ; (J) konferma li d-dokumenti kollha meħtieġa għall-operazzjoni prevista jkunu fil-post; u (K) tgħarrif lill-parteċipanti kollha dwar l-operazzjoni ppjanata. (ii) spezzjoni u preparamenti ta' qabel it-titjira tal-UAS (inklużi l-modalitajiet tat-titjir u l-perikli relatati mas-sors tal-enerġija). Għandhom jiġu inklużi l-punti li ġejjin: (A) valutazzjoni tal-kundizzjoni ġenerali tal-UAS; (B) żgurar li l-komponenti kollha li jistgħu jitneħħew tal-UAS ikunu mqabbdin kif xieraq; (C) żgurar li l-konfigurazzjonijiet tas-softwer tal-UAS ikunu kompatibbli; (D) kalibrar tal-istrumenti fil-UAS; (E) identifikazzjoni ta' kwalunkwe difett li jista' jipperikola l-operazzjoni prevista; (F) żgurar li l-livell ta' enerġija tal-batterija jkun biżżejjed għall-operazzjoni prevista; (G) żgurar li s-sistema ta' terminazzjoni tat-titjira tal-UAS u s-sistema ta' attivazzjoni tagħha jkunu operattivi; (H) ikkontrollar tal-funzjonament korrett tal-kollegament ta' kmand u kontroll; (I) attivazzjoni tal-funzjoni ta' ġeokonsapevolezza u tlugħ tal-informazzjoni fiha (jekk il-funzjoni ta' ġeokonsapevolezza tkun disponibbli); u (J) issettjar tas-sistemi li jillimitaw l-għoli u l-veloċità (jekk disponibbli). (iii) Għarfien dwar l-azzjonijiet bażiċi li għandhom jittieħdu fil-każ ta' sitwazzjoni ta' emerġenza, inklużi kwistjonijiet mal-UAS, jew jekk jinqala' periklu ta' kolliżjoni fl-ajru matul it-titjira.

Suġġett	L-oqsma li għandhom jiġu koperti
(b) Il-proċeduri ta' waqt it-titjira	(i) Għoti ta' attenzjoni effettiva u żamma tal-inġenji tal-ajru mingħajr bdot abbord fil-linja viżwali tal-vista (VLOS) f'kull ħin għall-inklużjoni ta': konsapevolezza tas-sitwazzjoni tal-post fir-rigward tal-volum operattiv u utenti oħra tal-ispazju tal-ajru, l-ostakli, it-terren u l-persuni li mhumiex involuti f'kull ħin. (ii) Twettiq ta' manuvri tat-titjir preċiżi u kkontrollati f'għoli u distanzi differenti li jirrappreżentaw l-STS korrispondenti (inkluż it-titjir fil-modalità manwali/mhux assistita bil-GNSS jew l-ekwivalenti, fejn din tkun installata). Għandhom jitwettqu mill-inqas il-manuvri li ġejjin: (A) it-titjir f'punt fiss (għal inġenji tal-ajru kbar li jaħdmu bir-rotors biss); (B) it-tranżizzjoni minn titjir f'punt fiss għal titjir 'il quddiem (għal inġenji tal-ajru kbar li jaħdmu bir-rotors biss); (C) it-tlugħ u l-inżul mit-titjira livell; (D) il-liwjiet f'titjira livell; (E) il-kontroll tal-veloċità waqt titjira livell; (F) azzjonijiet wara ħsara f'mutur/sistema ta' propulsjoni; u (G) azzjoni evażiva (manuvri) biex jiġu evitati kolliżjonijiet (iii) Il-monitoraġġ f'ħin reali tal-istatus tal-UAS u l-limitazzjonijiet tar-reżistenza. Titjir f'kundizzjonijiet anormali: (A) il-ġestjoni ta' nuqqas ta' enerġija parzjali jew totali tas-sistema ta' propulsjoni tal-inġenji tal-ajru mingħajr bdot abbord filwaqt li tiġi żgurata s-sikurezza ta' partijiet terzi fuq l-art; (B) il-ġestjoni tat-trajettorja tal-inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord f'sitwazzjonijiet anormali; (C) il-ġestjoni ta' sitwazzjoni li fiha t-tagħmir ta' pożizzjonament tal-inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord ikun indebolit; (D) il-ġestjoni ta' sitwazzjoni ta' inkursjoni minn persuna mhux involuta fil-volum operattiv jew fiż-żona ta' art ikkontrollata, u t-teħid ta' miżuri xierqa biex tinżamm is-sikurezza; (E) reazzjoni u teħid tal-azzjonijiet korrettivi xierqa għal sitwazzjonijiet li fihom l-inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord aktarx li jaqbeż il-limitu tal-ġeografija tat-titjira (proċeduri ta' kontinġenza) u mill-volum operattiv (proċeduri ta' emerġenza) kif definit matul il-preparazzjoni tat-titjira; (F) il-ġestjoni tas-sitwazzjoni li fiha inġenju tal-ajru joqrob lejn il-volum operattiv; u (G) wiri tal-metodu ta' rkupru wara telf intenzjonat (simulat) tal-kollegament ta' kmand u kontroll.
(c) Azzjonijiet ta' wara t-titjira	(i) Tifi u salvagwardjar tal-UAS. (ii) Spezzjoni ta' wara t-titjira u r-reġistrazzjoni ta' kwalunkwe *data* rilevanti relatata mal-kundizzjoni ġenerali tal-UAS (is-sistemi, il-komponenti u s-sorsi tal-enerġija tagħha) u l-għeja tal-ekwipaġġ. (iii) Twettiq ta' debriefing dwar l-operazzjoni. (iv) Identifikazzjoni tas-sitwazzjonijiet meta rapport tal-okkorrenza jkun meħtieġ u mili tar-rapport tal-okkorrenza meħtieġ.

KAPITOLU II

STS-02 – BVLOS bl-Osservaturi Tal-Ispazju Tal-Ajru fuq żona ta' art ikkontrollata f'ambjent skarsament popolat

UAS.STS-02.010 Dispożizzjonijiet ġenerali

(1) Matul it-titjira, l-inġenji tal-ajru mingħajr bdot abbord għandhom jinżammu sa 120 m mill-eqreb punt tas-superfiċe tal-art. Il-kejl tad-distanzi għandu jiġi adattat skont il-karatteristiċi ġeografiċi tat-terren, bħal pereżempju pjanuri, għoljiet, muntanji.

(2) Meta inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord jittajjar f'distanza orizzontali ta' 50 m minn ostakolu artifiċjali itwal minn 105 m, fuq talba tal-entità responsabbli għall-ostaklu l-għoli massimu tal-operazzjoni tal-UAS jista' jiżdied sa 15-il m 'l fuq mill-għoli tal-ostaklu.

(3) L-għoli massimu tal-volum operattiv ma għandux jaqbeż it-30 m 'il fuq mill-għoli massimu permess fil-punti (1) u (2).

(4) Matul it-titjira, l-inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord ma għandux iġorr oġġetti perikoluż.

UAS.STS-02.020 Operazzjonijiet tal-UAS fl-STS-02

L-operazzjonijiet tal-UAS fl-STS-02 għandhom jitwettqu:

(1) skont il-manwal tal-operazzjonijiet imsemmi fil-punt (1) tal-punt UAS.STS-02.030;

(2) fuq żona ta' art ikkontrollata li tinsab kompletament f'ambjent skarsament popolat li tinkludi:

(a) iż-żona ġeografika tat-titjira,

(b) il-kontinġenza, li l-limitu/i estern(i) tagħha għandhom ikunu jinsabu mill-inqas 10 m lil hinn mil-limitu/i taż-żona ġeografika tat-titjira,

(c) buffer tar-riskju fuq l-art li jkopri distanza li hija mill-inqas ugwali għad-distanza li x'aktarx tiġi vvjaġġata mill-UA wara l-attivazzjoni tal-mezzi għat-terminazzjoni tat-titjira speċifikat mill-manifattur tal-UAS fl-istruzzjonijiet tal-manifattur, b'kunsiderazzjoni tal-kundizzjonijiet operattivi fil-limitazzjonijiet speċifikati mill-manifattur tal-UAS;

(3) f'żona fejn il-viżibbiltà minima tat-titjira hija ta' aktar minn 5 km;

(4) mal-inġenji tal-ajru mingħajr bdot abbord li jkunu qed jaraw lill-bdot mill-bogħod waqt it-tluq u l-irkupru tal-inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord, sakemm dan tal-aħħar ma jkunx ir-riżultat ta' terminazzjoni ta' titjira ta' emerġenza;

(5) jekk ma jintuża l-ebda osservatur tal-ispazju tal-ajru fl-operazzjoni, bl-inġenji tal-ajru mingħajr bdot abbord li jtiru mhux aktar minn kilometru (1) mill-bdot mill-bogħod, bl-inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord li jsegwi trajettorja pprogrammata minn qabel meta l-inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord ma jkunx fil-VLOS tal-bdot mill-bogħod;

(6) jekk jintuża osservatur tal-ispazju tal-ajru wieħed jew aktar fl-operazzjoni, dan għandu jikkonforma mal-kundizzjonijiet kollha li ġejjin:

(a) l-osservatur(i) tal-ispazju tal-ajru jkunu ppożizzjonati b'mod li jippermetti kopertura adegwata tal-volum operattiv u tal-ispazju tal-ajru ta' madwaru bil-viżibbiltà minima tat-titjira indikata fil-punt (3);

(b) l-inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord ma jkunx qed jitħaddem f'aktar minn 2 km mill-bdot mill-bogħod;

(c) l-inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord ma jkunx qed jitħaddem aktar minn 1 km mill-osservatur tal-ispazju tal-ajru li jkun l-eqreb lejn l-inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord;

(d) id-distanza bejn kwalunkwe osservatur tal-ispazju tal-ajru u l-bdot mill-bogħod ma tkunx ta' aktar minn kilometru (1);

(e) ikunu disponibbli mezzi ta' komunikazzjoni robusti u effettivi għall-komunikazzjoni bejn il-bdot mill-bogħod u l-osservatur(i) tal-ispazju tal-ajru;

(7) minn bdot mill-bogħod li jkollu:

(a) ċertifikat ta' għarfien teoretiku ta' bdot mill-bogħod għall-operazzjonijiet fix-xenarji standard, maħruġ mill-awtorità kompetenti jew minn entità maħtura mill-awtorità kompetenti ta' Stat Membru;

(b) akkreditazzjoni tat-tlestija tat-taħriġ fil-ħiliet prattiċi STS-02, f'konformità mal-Hemża A ta' dan il-Kapitolu u maħruġa minn:

(A) entità li tkun iddikjarat konformità mar-rekwiżiti fl-Appendiċi 3 u li tkun rikonoxxuta mill-awtorità kompetenti ta' Stat Membru; jew

(B) minn operatur tal-UAS li jkun iddikjara lill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru tar-reġistrazzjoni, il-konformità mal-STS-02 u li jkun iddikjara l-konformità mar-rekwiżiti fl-Appendiċi 3;

(8) b'inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord li jikkonforma mal-kundizzjonijiet kollha li ġejjin:

(a) li jkun immarkat bħala tal-klassi C6 u jkun konformi mar-rekwiżiti ta' dik il-klassi, kif definit fil-Parti 17 tal-Anness tar-Regolament Delegat (UE) 2019/945;

(b) ikun operat b'sistema attiva li tipprevjeni lill-inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord milli ma jirrispettax il-ġeografija tat-titjira;

(c) ikun operat b'sistema attiva u aġġornata ta' identifikazzjoni diretta mill-bogħod.

(9) Il-bdot mill-bogħod għandu jikseb iċ-ċertifikat tal-għarfien teoretiku għall-operazzjonijiet fix-xenarji standard wara:

(a) li jkun temm kors ta' taħriġ online u għadda mill-eżami tal-għarfien teoretiku online kif imsemmi fil-punt (4)(b) tal-punt UAS.OPEN.020; u

(b) li jkun għadda minn eżami addizzjonali tal-għarfien teoretiku pprovdut mill-awtorità kompetenti jew minn entità maħtura mill-awtorità kompetenti ta' Stat Membru f'konformità mal-Ħemża A ta' dan il-Kapitolu.

(10) Dan iċ-ċertifikat għandu jkun validu għal ħames snin. Il-validazzjoni mill-ġdid matul il-perjodu ta' validità tiegħu, hija soġġetta għal kwalunkwe wieħed/waħda minn dawn li ġejjin:

(a) il-wiri tal-kompetenzi skont il-punt (9);

(b) it-tlestija ta' taħriġ ta' tiġdid li jindirizza s-suġġetti tal-għarfien teoriku kif definit fil-punt (9) ipprovdut mill-awtorità kompetenti jew minn entità maħtura mill-awtorità kompetenti;

(11) Għall-validazzjoni mill-ġdid taċ-ċertifikat meta dan jiskadi, il-bdot mill-bogħod għandu jkun konformi mal-punt (9).

UAS.STS-02.030 Responsabbiltajiet tal-operatur tal-UAS

Minbarra r-responsabbiltajiet definiti fil-UAS.SPEC.050, l-operatur tal-UAS għandu:

(1) jiżviluppa manwal tal-operazzjonijiet li jinkludi l-elementi ddefiniti fl-Appendiċi 5;

(2) jiddefinixxu l-volum operattiv u l-buffer tar-riskju fuq l-art għall-operazzjonijiet previsti, inkluża ż-żona ta' art ikkontrollata li tkopri l-projezzjonijiet fuq is-superfiċe tal-art kemm tal-volum kif ukoll tal-buffer;

(3) jiżgura l-adegwatezza tal-proċeduri ta' kontinġenza u ta' emerġenza permezz ta' kwalunkwe minn fost dawn li ġejjin:

(a) testijiet tat-titjira ddedikati;

(b) simulazzjonijiet, dment li r-rappreżentattività tal-mezzi ta' simulazzjoni tkun xierqa għall-iskop maħsub;

(4) jiżviluppa pjan effettiv ta' reazzjoni għal emerġenza (ERP) adattat għall-operazzjoni li jinkludi mill-inqas:

(a) il-pjan li jiġu limitati l-effetti aggravanti tas-sitwazzjoni ta' emerġenza;

(b) il-kundizzjonijiet biex jiġu allertati l-awtoritajiet u l-organizzazzjonijiet rilevanti;

(c) il-kriterji biex tiġi identifikata sitwazzjoni ta' emerġenza;

(d) delineazzjoni ċara tad-dmirijiet tal-bdot(i) mill-bogħod u ta' kwalunkwe persunal ieħor responsabbli mid-dmirijiet essenzjali għall-operazzjoni tal-UAS;

(5) jiżgura li l-livell ta' prestazzjoni għal kwalunkwe servizz ipprovdut esternament meħtieġ għas-sikurezza tat-titjira jkun adegwat għall-operazzjoni prevista;

(6) jiddefinixxi l-allokazzjoni tar-rwoli u r-responsabbiltajiet bejn l-operatur u l-fornitur(i) estern(i) tas-servizzi, jekk applikabbli;

(7) itella' informazzjoni aġġornata fil-ġeokonsapevolezza, jekk il-funzjoni tiġi installata fuq il-UAS, meta din tkun meħtieġa miż-żona ġeografika tal-UAS għall-post ippjanat tal-operazzjoni;

(8) jiżgura li, qabel ma tibda l-operazzjoni, jittieħdu l-miżuri xierqa kollha biex jitnaqqas ir-riskju ta' dħul mhux awtorizzat ta' persuni mhux involuti fiż-żona ta' art ikkontrollata konformi mad-distanza minima ddefinita fil-punt UAS.STS-02.020(2) u, meta tkun meħtieġa, tkun twettqet koordinazzjoni mal-awtoritajiet xierqa;

(9) jiżgura li, qabel ma tibda l-operazzjoni, il-persuni kollha preżenti fiż-żona ta' art ikkontrollata:

(a) ikunu ġew informati dwar ir-riskji tal-operazzjoni;

(b) ikunu ġew informati u, jekk applikabbli, imħarrġa dwar il-prekawzjonijiet u l-miżuri ta' sikurezza stabbiliti mill-operatur tal-UAS għall-protezzjoni tagħhom; u

(c) ikunu qablu b'mod espliċitu li jipparteċipaw fl-operazzjoni;

(10) qabel ma jibda l-operazzjoni, jekk jintużaw osservaturi tal-ispazju tal-ajru:

(a) jiżgura l-pożizzjoni korretta u l-għadd ta' osservaturi tal-ispazju tal-ajru tul il-passaġġ tat-titjira maħsub;

(b) jivverifika:

(i) li l-viżibbiltà u d-distanza ppjanata tal-osservatur tal-ispazju tal-ajru jkunu fil-limiti aċċettabbli kif iddefiniti fil-manwal tal-operazzjonijiet;

(ii) l-assenza ta' ostakli terreni potenzjali għal kull osservatur tal-ispazju tal-ajru;

(iii) li ma hemm l-ebda spazju bejn iż-żoni koperti minn kull wieħed mill-osservaturi tal-ispazju tal-ajru;

(iv) li l-komunikazzjoni ma' kull osservatur tal-ispazju tal-ajru tkun stabbilita u effettiva;

(v) li jekk jintużaw mezzi mill-osservaturi tal-ispazju tal-ajru biex jiddeterminaw il-pożizzjoni tal-inġenji tal-ajru mingħajr bdot abbord, dawk il-mezzi jkunu qed jiffunzjonaw u jkunu effettivi;

(c) jiżgura li l-osservaturi tal-ispazju tal-ajru jkunu ġew informati dwar it-trajettorja maħsuba tal-inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord u dwar il-ħin assoċjat;

(11) jiżgura li:

(a) l-UAS tkun akkumpanjata mid-dikjarazzjoni ta' konformità tal-UE korrispondenti, inkluż ir-referenza għall-klassi C6;

(b) l-inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord iġorr fuqu t-tikketta ta' identifikazzjoni tal-klassi C6.

UAS.STS-02.040 Responsabbiltajiet tal-bdot mill-bogħod

Minbarra r-responsabbiltajiet definiti fil-UAS.SPEC.060, il-bdot mill-bogħod għandu:

(1) qabel ma jibda operazzjoni tal-UAS:

(a) jistabbilixxi l-volum ta' titjir programmabbli tal-inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord biex iżommu fil-limiti tal-ġeografija tat-titjira;

(b) jivverifika li l-mezzi biex tintemm it-titjira u l-funzjonalità programmabbli tal-volum operattiv tal-inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord ikunu operattivi; u, jiċċekkja jekk l-identifikazzjoni mill-bogħod diretta tkunx attiva u aġġornata.

(2) waqt titjira:

(a) sakemm ma jkunx appoġġjat minn osservaturi tal-ispazju tal-ajru, iżomm sorveljanza tal-ispazju tal-ajru bir-reqqa tal-ispazju tal-ajru madwar l-inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord sabiex jiġi evitat kwalunkwe riskju ta' kolliżjoni ma' xi inġenji tal-ajru bi bdot abbord. Il-bdot mill-bogħod għandu jwaqqaf it-titjira jekk l-operazzjoni tippreżenta riskju għall-inġenji tal-ajru oħra, għan-nies, għall-annimali, għall-ambjent jew għall-proprjetà;

(b) ikollu l-kapaċità jżomm il-kontroll tal-inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord, ħlief fil-każ ta' kollegament ta' kmand u kontroll (C2) mitlufa;

(c) fi kwalunkwe waqt ikun jopera inġenju tal-ajru wieħed biss;

(d) ma joperax l-inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord minn vettura li tkun miexja;

(e) ma jagħtix il-kontroll tal-inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord lil unità ta' kmand oħra;

(f) jgħarraf lill-osservatur(i) tal-ispazju tal-ajru, meta jintuża(w), b'mod puntwali dwar kull devjazzjoni tal-inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord mit-trajettorja ppjanata, u l-ħin assoċjat magħha;

(g) jiwettaq il-proċeduri ta' kontinġenza ddefiniti mill-operatur tal-UAS għal sitwazzjonijiet anormali, inkluż meta l-bdot mill-bogħod ikollu indikazzjoni li l-inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord ikun jista' jaqbeż il-limiti tal-ġeografija tat-titjira;

(h) iwettaq il-proċeduri ta' emerġenza ddefiniti mill-operatur tal-UAS għal sitwazzjonijiet ta' emerġenza, inkluża t-tnedija tal-mezzi biex tiġi tterminata t-titjira meta l-bdot mill-bogħod ikollu indikazzjoni li l-inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord ikun jista' jaqbeż il-limiti tal-volum operattiv.

UAS.STS-02.050 Responsabbiltajiet tal-osservatur tal-ispazju tal-ajru

Osservatur tal-ispazju tal-ajru għandu:

(1) iżomm sorveljanza tal-ispazju tal-ajru bir-reqqa tal-ispazju tal-ajru madwar l-inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord sabiex jiġi identifikat kwalunkwe riskju ta' kolliżjoni ma' xi inġenji tal-ajru bi bdot abbord;

(2) iżomm konsapevolezza dwar il-pożizzjoni tal-inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord permezz ta' osservazzjoni diretta tal-ispazju tal-ajru jew permezz ta' assistenza pprovduta b'mezzi elettroniċi;

(3) jallerta lill-bdot mill-bogħod meta jiġi identifikat periklu u jgħin biex jiġu evitati jew minimizzati l-effetti negattivi potenzjali.

ĦEMŻA A: GĦARFIEN TEORETIKU U ĦILIET PRATTIĊI TAL-BDOTI MILL-BOGĦOD GĦALL-STS-02

1. **Eżami tal-għarfien teoretiku**

L-eżami għandu jiġi ddefinit f'konformità mal-punt 1 tal-Ħemża A tal-Kapitolu I.

2. **Taħriġ u valutazzjoni tal-ħiliet prattiċi**

Minbarra l-oqsma ddefiniti fil-punt A.2 tal-Hemża A tal-Kapitolu I, għandhom jiġu koperti l-oqsma li ġejjin:

Tabella 1:

Is-suġġetti u l-oqsma addizzjonali li jridu jiġu koperti għat-taħriġ u l-valutazzjoni tal-ħiliet prattiċi għall-STS-02

Suġġett	L-oqsma li għandhom jiġu koperti
(a) l-operazzjonijiet BVLOS imwettqa skont l-STS-02	(i) Azzjonijiet ta' qabel it-titjira — l-ippjanar tal-operazzjonijiet, il-kunsiderazzjonijiet tal-ispazju tal-ajru u l-valutazzjoni tar-riskju tas-sit. Għandhom jiġu inklużi l-punti li ġejjin: (A) sorveljanza tal-ispazju tal-ajru; (B) operazzjonijiet b'osservaturi tal-ispazju tal-ajru (AOs): tqegħid adegwat ta' AOs, u skema ta' dekonflizzjoni li tinkludi l-frażjoloġija, il-koordinazzjoni u l-mezzi ta' komunikazzjoni; (ii) Il-proċeduri waqt it-titjira, iddefiniti fil-punt 2.(b)(ii) tal-Hemża A tal-Kapitolu I, għandhom jitwettqu kemm fil-VLOS kif ukoll fil-BVLOS.

Appendiċi 2:

Dikjarazzjoni operattiva

	"Dikjarazzjoni operattiva
Protezzjoni tad-*data*: Id-*data* personali inkluża f'din id-dikjarazzjoni tiġi pproċessata mill-awtorità kompetenti skont ir-Regolament (UE) 2016/679 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-27 ta' April 2016 dwar il-protezzjoni tal-persuni fiżiċi fir-rigward tal-ipproċessar ta' *data* personali u dwar il-moviment liberu ta' tali *data*, u li jħassar id-Direttiva 95/46/KE (Regolament Ġenerali dwar il-Protezzjoni tad-*Data*). Tiġi pproċessata għall-finijiet tal-prestazzjoni, tal-ġestjoni u tas-segwitu tal-attivitajiet ta' sorveljanza skont ir-Regolament ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni (UE) 2019/947. Jekk teħtieġ aktar informazzjoni dwar l-ipproċessar tad-*data* personali tiegħek jew tixtieq teżerċita d-drittijiet tiegħek (eż. sabiex taċċessa jew tirrettifika kwalunkwe *data* mhux preċiża jew mhux kompluta), jekk jogħġbok irreferi għall-punt ta' kuntatt tal-awtorità kompetenti. L-applikant għandu d-dritt li jagħmel ilment rigward l-ipproċessar ta' *data* personali fi kwalunkwe ħin lill-Awtorità Superviżorja għall-Protezzjoni tad-*Data* nazzjonali.	
In-numru ta' reġistrazzjoni tal-operatur tal-UAS	
Isem l-operatur tal-UAS	
Manifattur tal-UAS	
Mudell UAS	
Numru tas-serje tal-UAS	
Jiena hawnhekk niddikjara li: — **Jien konformi mad-dispożizzjonijiet applikabbli kollha tar-Regolament ta' Implimentazzjoni (UE) 2019/947 u mal-STS.x; u** — **ser ikun hemm fis-seħħ kopertura tal-assigurazzjoni xierqa għal kull titjira li ssir skont id-dikjarazzjoni, jekk tkun meħtieġa mid-dritt tal-Unjoni jew dak nazzjonali.**	

Data		**Firma jew verifika oħra**	

Appendiċi 3:

Rekwiżiti addizzjonali għall-entitajiet rikonoxxuti mill-awtorità kompetenti u l-operaturi tal-UAS li jwettqu taħriġ fil-ħiliet prattiċi u valutazzjoni ta' bdoti mill-bogħod għal operazzjonijiet koperti mill-STS

Entità li għandha l-intenzjoni li tiġi rikonoxxuta mill-awtorità kompetenti għat-twettiq ta' taħriġ fil-ħiliet prattiċi u l-valutazzjoni ta' bdoti mill-bogħod għal STS, għandha tiddikjara lill-awtorità kompetenti l-konformità mar-rekwiżiti li ġejjin billi tuża l-formola tad-dikjarazzjoni fl-Appendiċi 6.

Operatur tal-UAS li għandu l-intenzjoni li jwettaq taħriġ fil-ħiliet prattiċi u valutazzjoni ta' bdoti mill-bogħod għal STS, minbarra li jissottometti d-dikjarazzjoni operattiva għal dak l-STS, għandu jiddikjara lill-awtorità kompetenti l-konformità mar-rekwiżiti li ġejjin bl-użu tal-formola tad-dikjarazzjoni fl-Appendiċi 4.

Jekk l-awtorità kompetenti jew l-operatur tal-UAS ikun biħsiebu jwettaq taħriġ fil-ħiliet prattiċi u valutazzjoni ta' bdoti mill-bogħod għal STS fi Stat Membru ieħor għajr l-Istat Membru ta' reġistrazzjoni, kopja tal-formola tad-dikjarazzjoni fl-Appendiċi 4 għandha tiġi sottomessa lill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru fejn jitwettaq it-taħriġ.

Jekk entità rikonoxxuta mill-awtorità kompetenti jkun biħsiebha twettaq taħriġ fil-ħiliet prattiċi u valutazzjoni ta' bdoti mill-bogħod għal STS fi Stat Membru ieħor għajr l-Istat Membru ta' rikonoxximent, prova tar-rikonoxximent għandha tiġi sottomessa lill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru fejn jitwettaq it-taħriġ.

(1) L-entità rikonoxxuta mill-awtorità kompetenti jew mill-operatur tal-UAS għandha tiżgura separazzjoni ċara bejn l-attivitajiet ta' taħriġ u kwalunkwe attività operattiva oħra biex tiggarantixxi l-indipendenza tal-evalwazzjoni.

(2) L-entità rikonoxxuta mill-awtorità kompetenti jew l-operatur tal-UAS għandu jkollha l-kapaċità li twettaq b'mod adegwat l-attivitajiet tekniċi u amministrattivi marbuta mal-proċess kollu tal-kompitu, inkluża l-adegwatezza tal-persunal u l-użu tal-faċilitajiet u t-tagħmir xierqa għall-kompitu.

(3) L-entità rikonoxxuta mill-awtorità kompetenti jew l-operatur tal-UAS għandu jkollha maniġer responsabbli, bir-responsabbiltà li jiżgura li l-kompiti kollha jitwettqu f'konformità mal-informazzjoni u l-proċeduri identifikati fil-punt (8).

(4) Il-persunal responsabbli għall-kompiti tat-taħriġ fil-ħiliet prattiċi u valutazzjoni tal-ħiliet prattiċi għandu:

(a) ikollu l-kompetenza li jwettaq dawn il-kompiti;

(b) ikun imparzjali u ma għandux jipparteċipa fil-valutazzjonijiet jekk iħoss li l-oġġettività tiegħu tista' tiġi affettwata;

(c) ikollu għarfien teoretiku sod u esperjenza ta' taħriġ fil-ħiliet prattiċi, u għarfien sodisfaċenti dwar ir-rekwiżiti għall-kompiti ta' valutazzjoni tal-ħiliet prattiċi li jwettaq kif ukoll esperjenza adegwata ta' proċessi bħal dawn;

(d) ikollu l-kapaċità li jamministra d-dikjarazzjonijiet, ir-rekords u r-rapporti li juru li l-valutazzjonijiet rilevanti tal-ħiliet prattiċi jkunu twettqu u li joħroġ il-konklużjonijiet ta' dawk il-valutazzjonijiet tal-ħiliet prattiċi; u

(e) ma jiżvela l-ebda informazzjoni pprovduta mill-operatur jew mill-bdot mill-bogħod lil kwalunkwe persuna għajr l-awtorità kompetenti fuq talba tagħha.

(5) It-taħriġ u l-valutazzjoni għandhom ikopru l-ħiliet prattiċi li jikkorrispondu għall-STS li għaliha ssir id-dikjarazzjoni, inklużi fl-Hemża A tal-Kapitolu rilevanti.

(6) It-taħriġ fil-ħiliet prattiċi u l-post(ijiet) tal-valutazzjoni għandhom isiru f'ambjent rappreżentattiv tal-kundizzjonijiet tal-STS.

(7) Il-valutazzjoni tal-ħiliet prattiċi għandha tikkonsisti f'evalwazzjoni kontinwa tal-istudent bdot mill-bogħod.

(8) L-entità rikonoxxuta mill-awtorità kompetenti jew l-operatur tal-UAS għandha tipproduċi rapport ta' valutazzjoni wara li tkun tlestiet il-valutazzjoni prattika tal-ħiliet, li għandu:

(a) jinkludi mill-inqas:

(i) id-dettalji ta' identifikazzjoni tal-istudent bdot mill-bogħod;

(ii) l-identità tal-persuna responsabbli għall-valutazzjoni tal-ħiliet prattiċi;

(iii) l-identifikazzjoni tal-STS li għaliha tkun saret il-valutazzjoni tal-ħiliet prattiċi;

(iv) il-marki ta' prestazzjoni għal kull azzjoni mwettqa mill-istudent bdot mill-bogħod;

(v) valutazzjoni ġenerali tal-ħiliet prattiċi tal-kompetenzi tal-istudent bdot mill-bogħod; u

(vi) feedback prattiku dwar il-valutazzjoni tal-ħiliet li jipprovdi gwida dwar oqsma għat-titjib fejn applikabbli;

(b) ikun iffirmat u datat kif xieraq mill-persuna responsabbli għall-valutazzjoni tal-ħiliet prattiċi ladarba jkun lest; u

(c) jiġi rreġistrat u jitqiegħed għad-dispożizzjoni għall-ispezzjoni mill-awtorità kompetenti fuq talba.

(9) Akkreditazzjoni tat-tlestija tat-taħriġ fil-ħiliet prattiċi għall-STS għandha tiġi pprovduta lill-istudent bdot mill-bogħod mill-entità rikonoxxuta mill-awtorità kompetenti jew l-operatur tal-UAS jekk ir-rapport ta' valutazzjoni jikkonkludi li l-istudent bdot mill-bogħod ikun kiseb livell sodisfaċenti ta' ħila prattika.

(10) Il-ħruġ tal-akkreditazzjoni tat-tlestija tal-punt (9) għandu jiġi nnotifikat lill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru fejn isiru t-taħriġ u l-valutazzjoni tal-ħiliet prattiċi inklużi d-dettalji ta' identifikazzjoni tal-istudent bdot mill-bogħod, l-STS koperta, id-data tal-ħruġ u d-dettalji ta' identifikazzjoni tal-entità rikonoxxuta mill-awtorità kompetenti ta' Stat Membru jew l-operatur tal-UAS li joħroġ din l-akkreditazzjoni.

(11) L-entità rikonoxxuta mill-awtorità kompetenti jew l-operatur tal-UAS għandhom jinkludu fil-manwal tal-operazzjonijiet, żviluppat skont l-Appendiċi 5, taqsima separata li tkopri l-elementi tat-taħriġ, inklużi dawn li ġejjin:

(a) il-persunal nominat li jwettaq it-taħriġ u l-valutazzjoni tal-ħiliet prattiċi, inkluż:

(i) deskrizzjonijiet tal-kompetenza rispettiva tal-persunal;

(ii) id-dmirijiet u r-responsabbiltajiet tal-persunal; u

(iii) organigramma li turi l-ktajjen ta' responsabbiltà assoċjati;

(b) il-proċeduri u l-proċessi użati għat-taħriġ u l-valutazzjoni tal-ħiliet prattiċi, inkluż is-sillabu tat-taħriġ li jkopri l-ħiliet prattiċi li jikkorrispondu għall-STS li għaliha ssir id-dikjarazzjoni, iddefiniti fl-Hemża A tal-Kapitolu rilevanti;

(c) deskrizzjoni tal-UAS u kwalunkwe tagħmir, għodda u ambjent oħrajn użati għat-taħriġ u l-valutazzjoni tal-ħiliet prattiċi; u

(d) mudell għar-rapport ta' valutazzjoni.

Appendiċi 4:

Dikjarazzjoni tal-operaturi tal-UAS li għandhom l-intenzjoni li jipprovdu taħriġ u valutazzjoni tal-ħiliet prattiċi tal-bdoti mill-bogħod fl-STS-x

	STS-x **Dikjarazzjoni tal-operaturi tal-UAS li għandhom l-intenzjoni li jipprovdu taħriġ u valutazzjoni tal-ħiliet prattiċi tal-bdoti mill-bogħod**
Protezzjoni tad-*data*: Id-*data* personali inkluża f'din id-dikjarazzjoni tiġi pproċessata mill-awtorità kompetenti skont ir-Regolament (UE) 2016/679 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-27 ta' April 2016 dwar il-protezzjoni tal-persuni fiżiċi fir-rigward tal-ipproċessar ta' *data* personali u dwar il-moviment liberu ta' tali *data*, u li jħassar id-Direttiva 95/46/KE (Regolament Ġenerali dwar il-Protezzjoni tad-*Data*). Tiġi pproċessata għall-finijiet tal-prestazzjoni, tal-ġestjoni u tas-segwitu tal-attivitajiet ta' sorveljanza skont ir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) 2019/947. Jekk teħtieġ aktar informazzjoni dwar l-ipproċessar tad-*data* personali tiegħek jew tixtieq teżerċita d-drittijiet tiegħek (eż. sabiex taċċessa jew tirrettifika kwalunkwe *data* mhux preċiża jew mhux kompluta), jekk jogħġbok irreferi għall-punt ta' kuntatt tal-awtorità kompetenti. L-applikant għandu d-dritt li jagħmel ilment rigward l-ipproċessar ta' *data* personali fi kwalunkwe ħin lill-Awtorità Superviżorja għall-Protezzjoni tad-*Data* nazzjonali.	
In-numru ta' reġistrazzjoni tal-operatur tal-UAS	
Isem l-operatur tal-UAS	
Jiena hawnhekk niddikjara li: — **Jiena ppreżentajt id-dikjarazzjoni operattiva għall-STS-x;** — **Jiena nikkonforma mar-rekwiżiti ddefiniti fl-Appendiċi 3 tal-Anness tar-Regolament ta' Implimentazzjoni (UE) 2019/947; u** — **meta nopera UAS fil-kuntest ta' attivitajiet ta' taħriġ għall-STS.x, jiena nikkonforma mad-dispożizzjonijiet applikabbli kollha tar-Regolament ta' Implimentazzjoni (UE) 2019/947, inklużi r-rekwiżiti għall-operazzjonijiet taħt l-STS.x**	
Data	**Firma jew verifika oħra**

Appendiċi 5:

Manwal tal-operazzjonijiet għal Xenarju Standard

Il-manwal tal-operazzjonijiet għall-STS iddefinit fl-Appendiċi 1 għandu jinkludi mill-inqas dawn li ġejjin:

(1) dikjarazzjoni li l-manwal tal-operazzjonijiet ikun konformi mar-rekwiżiti rilevanti dan ir-Regolament u mad-dikjarazzjoni, u jkun fih struzzjonijiet li għandhom jitħarsu mill-persunal involut fl-operazzjonijiet tat-titjir;

(2) firma ta' approvazzjoni mill-maniġer responsabbli jew l-operatur tal-UAS fil-każ ta' persuna fiżika;

(3) deskrizzjoni ġenerali tal-organizzazzjoni tal-operatur tal-UAS;

(4) deskrizzjoni tal-kunċett tal-operazzjoni, li tinkludi mill-inqas:

(a) in-natura u deskrizzjoni tal-attivitajiet imwettqa fl-operazzjonijiet tal-UAS, u r-riskji assoċjati identifikati;

(b) l-ambjent operattiv u ż-żona ġeografika għall-operazzjonijiet previsti, inklużi:

(i) il-karatteristiċi taż-żona li minn fuqha tgħaddi t-titjira f'termini tad-densità tal-popolazzjoni, it-topografija, l-ostakli, eċċ.;

(ii) il-karatteristiċi tal-ispazju tal-ajru li għandu jintuża;

(iii) il-kundizzjonijiet ambjentali inkluż, mill-inqas, it-temp u l-ambjent elettromanjetiku;

(iv) id-definizzjoni tal-volum operattiv u l-buffers tar-riskju biex jiġu indirizzati r-riskji fuq l-art u fl-arja;

(c) il-mezzi tekniċi użati u l-karatteristiċi ewlenin, il-prestazzjoni u l-limitazzjonijiet tagħhom, inklużi l-UAS, is-sistemi esterni li jappoġġaw l-operazzjoni tal-UAS, il-faċilitajiet, eċċ.;

(d) il-persunal meħtieġ għat-twettiq tal-operazzjonijiet, inklużi l-kompożizzjoni tat-tim, ir-rwoli u r-responsabbiltajiet tagħhom, il-kriterji tal-għażla, it-taħriġ inizjali u r-rekwiżiti tal-esperjenza reċenti u/jew it-taħriġ rikorrenti;

(5) L-istruzzjonijiet ta' manutenzjoni meħtieġa biex il-UAS tinżamm f'kundizzjoni sikura, li jkopru l-istruzzjonijiet u r-rekwiżiti ta' manutenzjoni tal-manifattur tal-UAS, jekk applikabbli;

(6) il-proċeduri operattivi, li għandhom ikunu bbażati fuq l-istruzzjonijiet tal-manifattur ipprovduti mill-manifattur tal-UAS, u għandhom jinkludu:

(a) konsiderazzjoni ta' dawn li ġejjin biex jiġu minimizzati l-iżbalji mill-bniedem:

(i) distribuzzjoni ċara u assenjament tal-kompiti; u

(ii) lista ta' kontroll interna biex jiġi vverifikat li l-persunal qed iwettaq il-kompiti assenjati lilu b'mod adegwat;

(b) kunsiderazzjoni tad-deterjorament tas-sistemi esterni li jappoġġjaw l-operazzjoni tal-UAS;

(c) proċeduri normali, li jinkludu mill-inqas:

(i) il-preparazzjonijiet ta' qabel it-titjira u l-listi ta' kontroll, li jkopru:

(A) il-valutazzjoni tal-volum operattiv u l-buffers relatati (il-buffer tar-riskju fuq l-art, u l-buffer tar-riskju fl-ajru fejn applikabbli), inklużi t-terren u l-ostakli u l-ostruzzjonijiet potenzjali li jistgħu jnaqqsu l-kapaċità li l-inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord jinżamm fil-linja viżwali tal-vista jew jissorvelja l-ispazju tal-ajru, il-potenzjal ta' titjir li jgħaddi minn fuq persuni li mhumiex involuti u l-potenzjal ta' titjir li jgħaddi minn fuq infrastruttura kritika;

(B) il-valutazzjoni tal-ambjent u tal-ispazju tal-ajru tal-madwar, inkluż il-prossimità lejn iż-żoni ġeografiċi tal-UAS u l-attivitajiet potenzjali minn utenti oħra tal-ispazju tal-ajru;

(C) il-kundizzjonijiet ambjentali adattati għat-twettiq tal-operazzjoni tal-UAS;

(D) l-għadd minimu ta' persunal responsabbli mid-dmirijiet essenzjali għall-operazzjoni tal-UAS li huwa meħtieġ sabiex iwettaq l-operazzjoni, u r-responsabbiltajiet tiegħu;

(E) il-proċeduri ta' komunikazzjoni meħtieġa bejn il-bdot(i) mill-bogħod u kwalunkwe persunal ieħor responsabbli mid-dmirijiet essenzjali għall-operazzjoni UAS u ma' kwalunkwe parti esterna, meta jkun meħtieġ;

(F) il-konformità ma' kwalunkwe rekwiżit speċifiku mill-awtoritajiet rilevanti fiż-żona tal-operazzjonijiet maħsuba, inklużi dawk relatati mas-sigurtà, il-privatezza, id-*data* u l-ħarsien tal-ambjent, u l-użu tal-ispettru RF;

(G) il-mitigazzjonijiet tar-riskji meħtieġa fis-seħħ sabiex tiġi żgurata l-eżekuzzjoni sikura tal-operazzjoni; b'mod partikolari, għaż-żona ta' art ikkontrollata:

(a) determinazzjoni taż-żona ta' art ikkontrollata; u

(b) l-iżgurar taż-żona ta' art ikkontrollata biex jiġi evitat li partijiet terzi jidħlu fiż-żona matul l-operazzjoni, u l-iżgurar tal-koordinazzjoni mal-awtoritajiet lokali, meta jkun meħtieġ;

(H) il-proċeduri biex jiġi vverifikat li l-UAS tkun f'kundizzjoni xierqa biex l-operazzjoni prevista titwettaq b'mod sikur;

(ii) proċeduri ta' tluq u rkupru;

(iii) proċeduri waqt it-titjira, inklużi dawk biex jiġi żgurat li l-inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord jibqa' fil-limiti tal-ġeografija tat-titjira;

(iv) il-proċeduri ta' wara t-titjira, inklużi l-ispezzjonijiet biex tiġi vverifikata l-kundizzjoni tal-UAS;

(v) il-proċeduri għall-individwazzjoni ta' inġenji tal-ajru potenzjalment konfliġġenti mill-bdot mill-bogħod u, meta meħtieġ mill-operatur tal-UAS, mill-osservatur(i) tal-ispazju tal-ajru jew mill-osservatur(i) tal-inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord, kif applikabbli;

(d) il-proċeduri ta' kontinġenza, li jinkludu mill-inqas:

(i) il-proċeduri ta' kif jiġi ttrattat każ ta' inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord li joħroġ mill-"ġeografija tat-titjira" indikata;

(ii) il-proċeduri ta' kif jiġi ttrattat każ ta' persuni li mhumiex involuti li jidħlu fiż-żona ta' art ikkontrollata;

(iii) il-proċeduri ta' kif jiġi ttrattat każ ta' kundizzjonijiet operattivi avversi;

(iv) il-proċeduri ta' kif jiġi ttrattat każ ta' deterjorazzjoni tas-sistemi esterni li jappoġġaw l-operazzjoni;

(v) jekk jintużaw osservaturi tal-ispazju tal-ajru, il-frażjoloġija li għandha tintuża;

(vi) il-proċeduri biex jiġi evitat il-kunflitt ma' utenti oħra tal-ispazju tal-ajru;

(e) il-proċeduri ta' emerġenza biex ilaħħqu ma' sitwazzjonijiet ta' emerġenza, inklużi mill-inqas:

(i) il-proċeduri biex tiġi evitata, jew mill-inqas imminimizzata, il-ħsara lil partijiet terzi fl-ajru jew fuq l-art;

(ii) il-proċeduri ta' kif jiġi ttrattat każ ta' inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord li joħroġ mill-volum "operattiv";

(iii) il-proċeduri għall-irkupru ta' emerġenza tal-inġenju tal-ajru mingħajr bdot abbord;

(f) il-proċeduri ta' sigurtà kif imsemmija fil-punt (1)(a)(ii) u (iii) tal-punt UAS.SPEC.050;

(g) il-proċeduri għall-protezzjoni tad-*data* personali msemmija fil-punt (1)(a)(iv) tal-punt UAS.SPEC.050;

(h) il-linji gwida biex jiġu mminimizzati d-disturbi u l-impatt ambjentali msemmija fil-punt (1)(a)(v) tal-punt UAS.SPEC.050;

(i) il-proċeduri għar-rapportar tal-okkorrenzi;

(j) il-proċeduri għaż-żamma ta' rekords; u

(k) il-politika li tiddefinixxi kif il-bdot(i) mill-bogħod u kwalunkwe persunal ieħor responsabbli mid-dmirijiet essenzjali għall-operazzjoni tal-UAS jistgħu jiddikjaraw lilhom infushom tajbin biex joperaw qabel ma jwettqu kwalunkwe operazzjoni."

Appendix 6

Declaration of the entity intending to be recognised by the competent authority to provide practical skill training and assessment of remote pilots in STS-x

	STS-x **Dikjarazzjoni tal-entità li għandha l-intenzjoni li tiġi rikonoxxuta mill-awtorità kompetenti biex tipprovdi taħriġ u valutazzjoni tal-ħiliet prattiċi tal-bdoti mill-bogħod**
Protezzjoni tad-*data*: Id-*data* personali inkluża f'din id-dikjarazzjoni tiġi pproċessata mill-awtorità kompetenti skont ir-Regolament (UE) 2016/679 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-27 ta' April 2016 dwar il-protezzjoni tal-persuni fiżiċi fir-rigward tal-ipproċessar ta' *data* personali u dwar il-moviment liberu ta' tali *data*, u li jħassar id-Direttiva 95/46/KE (Regolament Ġenerali dwar il-Protezzjoni tad-*Data*). Tiġi pproċessata għall-finijiet tal-prestazzjoni, tal-ġestjoni u tas-segwitu tal-attivitajiet ta' sorveljanza skont ir-Regolament (UE) 2019/947. Jekk teħtieġ aktar informazzjoni dwar l-ipproċessar tad-*data* personali tiegħek jew tixtieq teżerċita d-drittijiet tiegħek (eż. sabiex taċċessa jew tirrettifika kwalunkwe *data* mhux preċiża jew mhux kompluta), jekk jogħġbok irreferi għall-punt ta' kuntatt tal-awtorità kompetenti. L-applikant għandu d-dritt li jagħmel ilment rigward l-ipproċessar ta' *data* personali fi kwalunkwe ħin lill-Awtorità Superviżorja għall-Protezzjoni tad-*Data* nazzjonali.	
Identifikazzjoni tal-entità	
L-isem u l-kunjom, in-numru tat-telefon u l-indirizz elettroniku tal-persuna responsabbli	
Jiena hawnhekk niddikjara li: — **Jiena nikkonforma mar-rekwiżiti ddefiniti fl-Appendiċi 3 tal-Anness tar-Regolament (UE) 2019/947; u** — **meta nopera UAS fil-kuntest ta' attivitajiet ta' taħriġ għall-STS.x, jiena nikkonforma mad-dispożizzjonijiet applikabbli kollha tar-Regolament (UE) 2019/947, inklużi r-rekwiżiti għall-operazzjonijiet taħt l-STS.x**	
Data	**Firma jew verifika oħra**